

Рахункова палата

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Рахункової палати
від 24.06.2025 № 16-1

ЗВІТ

ПРО РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ ВІДПОВІДНОСТІ НА ТЕМУ «ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЖЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКИМ ДІТЯМ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ ЗДОБУВАТИ УКРАЇНСЬКУ ШКІЛЬНУ ОСВІТУ»

Відповідальна:

Голова Рахункової палати
Ольга ПІЩАНСЬКА

м. Київ

www.rp.gov.ua

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО	3
1. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ АУДИТУ ВІДПОВІДНОСТІ	4
1.1. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ	8
1.1.1. ЯКИМ ЧИНОМ МОН ЗАБЕЗПЕЧУЄ РЕАЛІЗАЦІЮ ПРАВА НА ШКІЛЬНУ ОСВІТУ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ	8
1.1.2. ЧИ ЗАБЕЗПЕЧИЛО МОН МОЖЛИВІСТЬ УКРАЇНСЬКИМ ДІТЯМ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ ЗДОБУВАТИ УКРАЇНСЬКУ ШКІЛЬНУ ОСВІТУ	23
1.2. ВІДПОВІДІ ОБ'ЄКТІВ КОНТРОЛЮ	33
1.3. РЕКОМЕНДАЦІЇ	34
2. ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ	35
2.1. НЕДОЛІКИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ, ВИЯВЛЕНІ АУДИТОМ	35
2.2. РЕКОМЕНДАЦІЇ, НАДАНІ ОБ'ЄКТУ КОНТРОЛЮ	37
3. ІНШІ ПИТАННЯ, ЯКІ МАЮТЬ БУТИ ПОВІДОМЛЕНІ	38
ДОДАТКИ	40
СПИСОК СКОРОЧЕНЬ	47

ВСТУПНЕ СЛОВО

З часу введення в Україні воєнного стану у лютому 2022 року значна частина українців, зокрема й дітей шкільного віку, змушена була шукати безпечного тимчасового притулку за кордоном.

Більшість із них знайшли тимчасовий захист в європейських країнах, за що ми безмежно вдячні урядам та громадянам цих держав.

Цей аудит є національною частиною координованого аудиту «Реалізація права на освіту українських дітей в школах європейських країн», який разом з Рахунковою палатою проводять вищі органи аудиту Польщі, Словаччини, Чехії, Литви та Землі Гессен (Німеччина).

Координатором аудиту є БОА Польщі. Ми щиро вдячні і висловлюємо повагу координаторові аудиту за організацію такого важливого для України контрольного заходу. Ми також висловлюємо вдячність БОА Словаччини, Чехії, Литви та Землі Гессен (Німеччина) за інтерес до теми координованого аудиту та можливість співпрацювати.

За даними Євростату, на момент ініціювання проведення координованого аудиту 4,24 мільйона громадян України отримали тимчасовий захист у країнах Європейського Союзу, з них майже третина — діти, станом на 12 травня 2025 року такий статус мали 4,26 мільйона українців, з них майже третина — діти.

Отже, кількість українців, які перебувають у країнах ЄС, на жаль, не зменшилась, і питання — чи забезпечені українські діти в європейських країнах доступом до шкільної освіти — залишається актуальним.

Ми провели цей аудит, щоб оцінити, як Міністерство освіти і науки України дотримується керівних вимог для забезпечення можливості українським дітям в європейських країнах здобувати українську шкільну освіту та права на освіту цих дітей у школах європейських країн.

Надані за результатами аудиту рекомендації покращать стан моніторингу реалізації права на шкільну освіту українських дітей в європейських країнах, обліку таких дітей, міжвідомчої та міжнародної співпраці з окресленого питання, а також сприятимуть унормуванню питань доступності освіти українським учням за кордоном.

Дякую Міністерству освіти і науки України за сприяння у проведенні аудиту та Міністерству закордонних справ України за надану важливу і актуальну інформацію.

Висловлюю подяку колегам за здійснення аудиту, надання експертної оцінки і рекомендацій до цього Звіту.

Голова Рахункової палати

Ольга ПІЩАНСЬКА

1. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ АУДИТУ ВІДПОВІДНОСТІ

ЗВІТ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ ВІДПОВІДНОСТІ НА ТЕМУ «ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЖЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКИМ ДІТЯМ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ ЗДОБУВАТИ УКРАЇНСЬКУ ШКІЛЬНУ ОСВІТУ»

буде надісланий Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України, МОН.

РЕЗЮМЕ

Мета аудиту: оцінити відповідність діяльності МОН керівним вимогам, які регулюють забезпечення можливості українським дітям в європейських країнах здобувати українську шкільну освіту та права на освіту цих дітей у школах європейських країн.

Період аудиту: 03.01.2022–31.05.2025.

Ключові питання аудиту:

- яким чином МОН забезпечує реалізацію права на шкільну освіту українських дітей в європейських країнах;
- чи забезпечило МОН можливість українським дітям в європейських країнах здобувати українську шкільну освіту.

Виклики

Після введення воєнного стану в Україні у лютому 2022 року та масового виїзду громадян, у тому числі дітей шкільного віку, МОН стикнулося з низкою викликів при вирішенні питання — як забезпечити українським школярам, що виїхали за кордон, право на освіту, а саме:

- законодавча невизначеність механізмів обліку учнів, які виїхали за кордон після 24.02.2022;
- необхідність організації дистанційного навчання для учнів, які перебувають у різних країнах із різними часовими поясами та технічними можливостями;
- одночасне навчання учнів одночасно в школах країни перебування і дистанційно в українській школі;
- необхідність налагодження протягом короткого часу співпраці із компетентними органами інших країн, міжнародними організаціями та українською діаспорою для забезпечення освітніх прав дітей;
- наявність ризику втрати національної ідентичності дітей, які навчаються за кордоном і не вивчають українську мову, історію, культуру.

Що виявлено

Облік українських учнів за кордоном

На сьогодні законодавством України та міжнародними договорами не передбачено можливості ведення обліку або збору інформації про українських здобувачів освіти за кордоном.

МОН започаткувало оперативний облік українських учнів, які тимчасово перебувають за кордоном, з метою моніторингу стану забезпечення їхнього права на освіту та підтримки цих дітей. Водночас створена МОН система AIKOM обліковує лише учнів, які зараховані до українських закладів освіти незалежно від країни їхнього перебування. Крім того, не визначений механізм обліку дітей, які перебувають за кордоном і не охоплені українською або іноземною освітою.

Як наслідок, актуальна база даних здобувачів освіти за кордоном не сформована, що не відповідає Рекомендаціям Комітету ВРУ. Це перешкоджає ефективному плануванню, розподілу ресурсів та наданню цільової підтримки українським учням за кордоном. Відсутність достовірних даних також перешкоджає зусиллям МОН щодо забезпечення безперервності освіти та захисту прав українських учнів за кордоном.

Міжнародна діяльність

Міністерство не уклало міжнародних угод щодо навчання українських дітей за кордоном. Це обмежує можливості для забезпечення визнаної та стандартизованої освіти. Водночас протягом 2022–2025 років МОН здійснило низку заходів з міжнародного співробітництва для забезпечення права на шкільну освіту українських дітей в країнах Європи, спрямованих на поступове вирішення проблем у частині здобуття шкільної освіти українськими учнями за кордоном.

Обов'язковість шкільної освіти

МОН не наділене повноваженнями щодо впливу на освітні процеси за кордоном та не веде обліку закладів освіти за кордоном, у яких здійснюється навчання українською мовою. За даними МЗС, за кордоном функціонує понад 400 освітніх осередків, які були створені за ініціативою українських громад за кордоном без державної допомоги. Попри це, МОН надавало методичну підтримку таким закладам та забезпечувало їх навчальною літературою через закордонні дипломатичні установи України.

Невизначеність зазначених вище повноважень МОН ускладнює контроль і підтримку освіти українських дітей за кордоном. Як наслідок, процес здобуття української освіти за кордоном залишається складним, а механізм безперервного навчання має недоліки. Нездійснення обліку освітніх осередків за кордоном ускладнює планування та надання підтримки з боку МОН. Без правового врегулювання і міжнародної співпраці неможливо гарантувати обов'язковість і сталість української освіти для дітей за кордоном.

Доступність української шкільної освіти

МОН організувало дистанційне навчання в українських школах для учнів в умовах воєнного стану незалежно від місця їх перебування (проживання). Це дало змогу протягом 2022–2025 років для понад 500 тис. дітей, які вимушено перебували за кордоном, здобувати українську шкільну освіту як за інституційною (денною), так і індивідуальною (екстернатною, сімейною) формами. Станом на 28.04.2025 в українській системі освіти обліковувалося 362,3 тис. учнів, які перебували за кордоном. Зменшення кількості учнів за кордоном в українській системі освіти свідчить про адаптацію школярів до освітніх систем країн перебування.

У 2023 році для дітей, які навчалися в школах країн перебування, впроваджено навчання за українознавчим компонентом — вивчення за модифікованими (скороченими) програмами (6–8 годин на тиждень) предметів, які не вивчаються в школах країн перебування. Водночас таке навчання потребує узгодження з державними стандартами повної загальної середньої освіти на строк особливого періоду.

З 2025/2026 н. р. така форма стане єдиною інституційною формою навчання учнів, які перебувають за кордоном і не навчаються в школі країни перебування. Як наслідок, частина учнів (181,6 тис.) буде позбавлена можливості продовжити навчання за дистанційною формою.

Інституційна спроможність МУШ

У 2022–2025 роках МОН сприяло розширенню функціональної та інституційної спроможностей МУШ: кількість екстернів зросла у 2,9 раза, партнерських організацій та країн, де вони функціонують, — у 1,4 раза; штатних одиниць МУШ — у 1,9 раза. Водночас внаслідок невпровадження дистанційного навчання, недостатності площ приміщення МУШ, а також затримки у затвердженні ключових стратегічних документів, зокрема нової Стратегії МУШ, діяльність та розвиток МУШ мали певну обмеженість.

Зазначене негативно впливає на можливості МУШ, зокрема забезпечення доступної та якісної освіти для українських дітей, які перебувають за кордоном.

Критерії аудиту наведено у додатку 1 до Звіту.

Ідентифіковані аудитом випадки **невідповідності предмета аудиту** керівним вимогам наведені у додатку 2 до Звіту.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

Результати аудиту засвідчили, що МОН загалом дотримало керівних вимог, які регулюють забезпечення можливості українським дітям в європейських країнах здобувати українську шкільну освіту та права на освіту цих дітей у школах європейських країн. З січня 2022 по квітень 2025 року МОН вживало заходів для підтримки здобуття загальної середньої освіти в умовах воєнного стану та забезпечило можливість

дистанційно (за різними формами навчання) здобувати українську шкільну освіту для понад 500 тис. учнів, які тимчасово перебували за кордоном.

МОН започаткувало оперативний облік українських учнів, які тимчасово перебувають за кордоном. Водночас АІКОМ потребує модернізації: версія, що використовується, не дає змоги обліковувати зовнішньо переміщених учнів і містить дані лише про дітей, охоплених українською системою освіти. Облік дітей, не охоплених навчанням, фактично не здійснюється.

Внаслідок нерозроблення механізму обліку дітей, які тимчасово перебувають за кордоном, на сьогодні не сформована актуальна база даних здобувачів освіти за кордоном.

Нездійснення обліку закладів освіти за кордоном, в яких навчання проводиться українською мовою або вивчається українська мова, призводить до неволодіння точною інформацією про кількість учнів, охоплених таким навчанням.

Впроваджене МОН у 2023 році навчання за українознавчим компонентом українських дітей, які вже навчаються в школах країн перебування, не узгоджується з державними стандартами повної загальної середньої освіти, а регуляторні обмеження, які почнуть діяти з початку 2025/2026 н. р., створюють ризики обмеження можливості шкільного навчання за дистанційною формою для українських дітей, які перебувають за кордоном.

Міжнародне співробітництво МОН загалом спрямоване на підтримку освітніх потреб українських учнів за кордоном: Міністерство провело низку зустрічей з урядами європейських країн та неурядовими організаціями, підписало відповідні угоди про співпрацю та меморандуми, однак не укладено міжнародних угод, предметом яких є забезпечення права українських дітей на шкільну освіту в країнах Європи. Нездійснення Міністерством в 2024–2025 роках моніторингу міжнародної взаємодії призвело до неволодіння інформацією про стан реалізації досягнутих домовленостей.

Попри розширення співпраці з громадськими організаціями, освітніми центрами — партнерами МУШ, інституційна і функціональна спроможності МУШ залишаються недостатніми (не забезпечене дистанційне навчання, що не відповідає Статуту МУШ).

РЕКОМЕНДАЦІЇ надані Уряду України та МОН і спрямовані на покращення доступності української освіти шляхом вирішення ключових проблем за допомогою таких заходів:

- покращення збору, обліку та обміну інформацією про дітей шкільного віку за кордоном для сприяння їхній кращій підтримці та інтеграції;
- підвищення доступності української освіти для українських учнів за кордоном з метою збереження їхньої національної ідентичності;
- покращення міжвідомчої взаємодії та міжнародної співпраці МОН для забезпечення права на освіту українських дітей за кордоном;
- розширення функціональної та інституційної спроможностей МУШ для забезпечення освітою більшої кількості українських дітей за кордоном.

МОН мало можливість прокоментувати Звіт, про що зазначено у розділі 1.2 Звіту.

1.1. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ

1.1.1. Яким чином МОН забезпечує реалізацію права на шкільну освіту українських дітей в європейських країнах

Міністерство вживало заходів щодо забезпечення права на шкільну освіту для українських дітей, які перебувають в європейських країнах шляхом міжнародної співпраці, надання методичної підтримки та забезпечення навчальною літературою закладів освіти (освітніх осередків) за кордоном через закордонні дипломатичні установи, а також надання учням можливості дистанційно навчатися в українських школах. Водночас, незважаючи на ці зусилля, залишаються прогалини в забезпеченні реалізації цього права. МОН не наділене повноваженнями для забезпечення дотримання освітніх вимог за кордоном або гарантування їх дотримання. Нездійснення обліку закладів освіти за кордоном, в яких навчання проводиться українською мовою або вивчається українська мова, призводить до неволодіння точною інформацією про кількість учнів, охоплених таким навчанням.

Крім того, не визначений механізм обліку дітей, які перебувають за кордоном і не охоплені українською або іноземною освітою. Як наслідок, не сформована актуальна база даних здобувачів освіти за кордоном, що не відповідає Рекомендаціям Комітету ВРУ. Це перешкоджає ефективному плануванню, розподілу ресурсів та наданню цільової підтримки українським учням за кордоном. Неволодіння достовірними даними також перешкоджає зусиллям МОН щодо забезпечення безперервності освіти та захисту права на освіту українських дітей за кордоном.

✓ Яким чином МОН здійснює моніторинг реалізації права на шкільну освіту українських дітей в європейських країнах

Що виявлено

Здійснення моніторингу

- МОН здійснює моніторинг реалізації права на шкільну освіту дітей, які перебувають за кордоном, за допомогою АІКОМ та інформаційної панелі «dashboard».

Процес моніторингу включає поєднання правових, організаційних та цифрових механізмів.

З 2022 по 2025 роки моніторинг здійснювався за допомогою двох інформаційних інструментів: АІКОМ — у режимі реального часу на основі персональних даних учнів та інформаційної панелі «dashboard» — з використанням оперативних даних за регіонами.

- АІКОМ: державна інформаційно-аналітична система у сфері освіти, яка підтримує цифрову взаємодію в освітній системі між державними органами, закладами

освіти та іншими учасниками, призначена для ефективного управління закладами освіти, збору освітньої статистики, зокрема для розподілу субвенцій, обліку дітей, зокрема шкільного віку, учнів та педагогів, ведення електронної документації тощо. Власником АІКОМ та володільцем інформації, що обробляється в ньому, є держава в особі МОН, технічним адміністратором — ДНУ «ІОА», що належить до сфери управління МОН.

- Інформаційна панель «dashboard»: відображає оперативні дані за регіонами про кількість дітей, які перебувають за кордоном і продовжують здобувати українську загальну середню освіту.

АІКОМ впроваджений у сферах дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти, а також перебуває у стані поступового впровадження у сфері професійної (професійно-технічної) освіти. АІКОМ призначений для забезпечення запису, оновлення та аналізу інформації про дітей шкільного віку, включаючи тих, хто не охоплений освітою.

Інформація, що відображається на інформаційній панелі «dashboard», використовується для моніторингу ситуації та підтримки прийняття управлінських рішень у сфері освіти.

Законодавство

Законодавчо передбачено, що МОН забезпечує створення, адміністрування та функціонування державних інформаційних систем у сфері освіти.

МОН відповідно до Закону № 2145:

- забезпечує функціонування Єдиної державної електронної бази з питань освіти та інших державних інформаційних систем освіти (абзац сьомий частини першої статті 64);
- організовує збір та обробку освітньої статистики, крім офіційної державної статистичної інформації про систему освіти і ринок праці, здійснює її аналіз та прогнозує розвиток системи освіти (абзац п'ятий частини першої статті 64);
- розробляє та затверджує за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики, методологію і звітну документацію, що пов'язані з розробленням, збиранням, обробленням і використанням статистичної інформації у сфері освіти (частина друга статті 72).

Статистична звітність

В Україні не розроблена та не затверджена офіційна форма звітності, яка б передбачала облік дітей, які здобувають освіту за кордоном.

Інформація про дітей, які не навчаються у закладах освіти, наявна у формах звітності № 77-РВК. Водночас ці звіти не включають дітей, які перебувають за кордоном, і, відповідно, не дають змоги отримати інформацію про кількість українських дітей за кордоном, не охоплених навчанням.

Облік

АІКОМ:

- здійснюється облік тільки тих дітей, які залишаються в українській системі освіти, навіть у разі їхнього тимчасово перебування за кордоном;
- діти, які вибули на постійне місце проживання за кордон, виключаються з обліку;
- облік дітей, які навчаються лише в іноземних закладах, не здійснюється;
- історичні¹ дані не зберігаються, облік ведеться в режимі реального часу;
- у персональних облікових картках учнів фіксуються ознаки вимушеного переміщення та країна перебування, що дає змогу відстежувати міграційні зміни у контексті збереження зв'язку з національною освітньою системою;
- МУШ не веде обліку учнів в цьому комплексі;
- дані щодо дітей, не охоплених навчанням, ні в Україні, ні за кордоном не збираються.

Облік дітей дошкільного та шкільного віку, зокрема тих, які не охоплені навчанням, відповідно до Порядку № 684 повинен здійснюватися з використанням АІКОМ. Згідно з абзацом третім пункту 5 цього Порядку накопичення та актуалізація інформації в профілі дитини здійснюється шляхом внесення інформації до профілю дитини відповідальними працівниками у випадках, визначених Порядком № 684.

Всупереч абзацу першому пункту 3 Порядку № 684, починаючи з 01.07.2024 облік дітей, не охоплених навчанням, в АІКОМ не здійснювався, оскільки версія, яка використовується, не передбачає такої технічної можливості. Ця функція планується в модернізованій версії АІКОМ, яка перебуває на етапі впровадження.

Інформаційна панель «dashboard»:

- відображає оперативні дані у розрізі регіонів, які збиралися згідно з наказом № 274 за формами, які доводилися управлінням освіти областей листами МОН;
- не має статусу офіційної статистики;
- відображає узагальнені дані про українських учнів за кордоном у розрізі регіонів та форм навчання.

З серпня 2022 року до серпня 2023 року в МОН збиралися лише загальні дані про кількість українських учнів за кордоном. Починаючи з 15.09.2023, інформація узагальнюється за формами навчання (дистанційна, екстернатна, сімейна, українознавчий компонент). За ініціативою МОН такі дані збиралися тричі на місяць з серпня 2022 по березень 2023 року, двічі на місяць — з квітня 2023 по січень 2025 року і один раз на місяць — з березня 2025 року.

Не виконані Рекомендації Комітету ВРУ

Спільна актуальна база даних про здобувачів освіти, які перебувають на території інших країн, не створена, що є недотриманням пункту 10 Рекомендацій Комітету ВРУ.

¹ Інформація, зібрана протягом певного періоду часу, яка використовується для аналізу тенденцій, виявлення закономірностей та прийняття обґрунтованих рішень у майбутньому.

Не прийняті управлінські рішення

- МОН не ухвалювало управлінського рішення щодо постійного збору звітних даних про дітей за кордоном.
- ДНУ «ІОА» збережено інформацію з АІКОМ про кількість українських учнів за кордоном тільки на три дати. Керівництво МОН та ДНУ «ІОА» не організувало збереження таких даних на звітні дати.

За даними ДНУ «ІОА», кількість українських учнів за кордоном становила на 03.12.2024 — 354,3 тис. осіб, на 15.02.2025 — 357,9 тис. осіб, на 28.04.2025 — 362,3 тис. осіб.

На рис. 1 наведені дані про кількість українських дітей, які перебуваючи за кордоном, продовжують обліковуватися в українській системі освіти. На графіку зафіксовано два періоди різкого зниження кількості таких дітей: кінець 2022/2023 та 2023/2024 н. р. На сьогодні (2024/2025 н. р.) ці показники мають тенденцію до зростання, що свідчить про збільшення кількості дітей за кордоном в українській системі освіти.

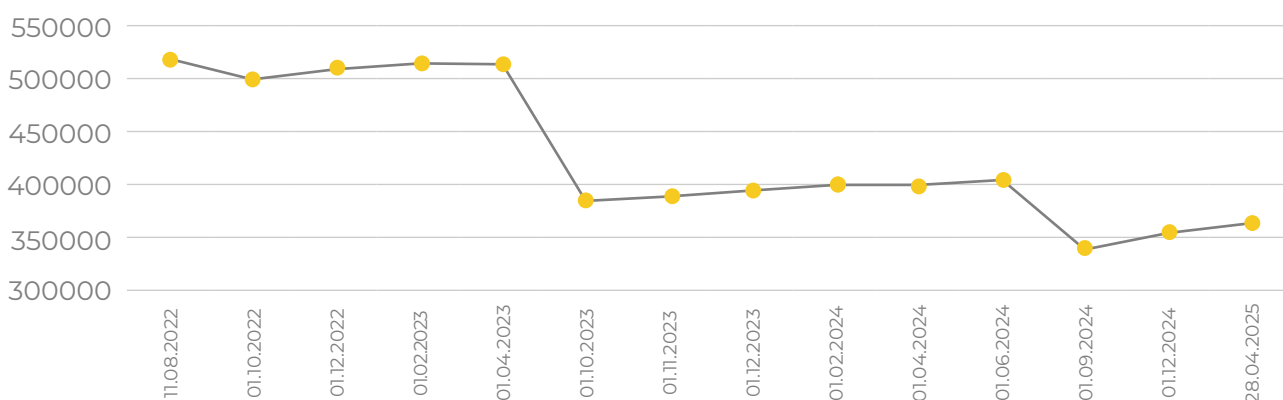

Рис. 1. Кількість українських дітей, які перебувають за кордоном і продовжують обліковуватися в українській системі освіти

Крім того, за результатами експертних розрахунків ДНУ «ІОА», упродовж 2022/2023, 2023/2024, 2024/2025 н. р. понад 399 тис. учнів «понаднормово» вибули з системи загальної середньої освіти України. Найсуттєвіше вибуття зафіксоване серед учнів початкової школи та в регіонах, що зазнали найбільшого впливу бойових дій, — південь та схід України. Наразі понад мільйон українських дітей, включаючи дітей шкільного віку, проживають у різних європейських країнах.

На рис. 2 відображено розподіл за кордоном² 362,3 тис. українських учнів, які обліковуються в українській системі освіти станом на 28.04.2025, за країнами, ВОА

² За даними МОН, українські учні перебувають загалом у 166 країнах світу, більшість — у країнах Європи.

яких є учасниками координованого аудиту: Польща, Чехія, Словаччина, Литва, Земля Гессен (дані зазначені за Німеччину в цілому). У цих країнах загалом перебуває 61,5 відс. українських дітей.

Найбільше — в Німеччині (29,6 відс.) та Польщі (24,4 відс.). Близько 2,4 відс. дітей не повідомили країну перебування.

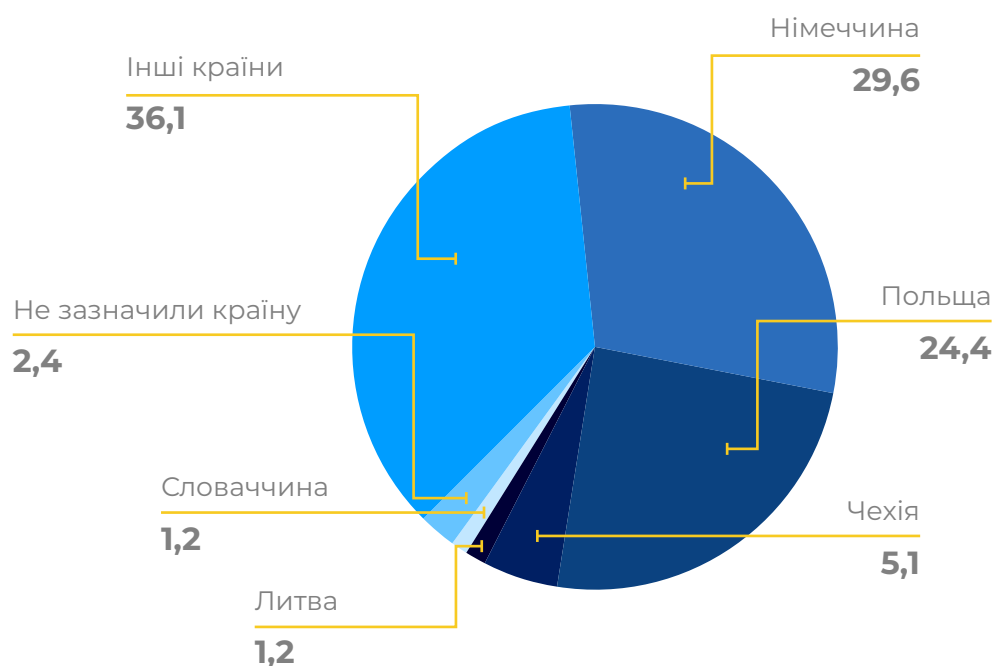

Рис. 2. Відсоткове співвідношення кількості українських дітей, які перебувають за кордоном і продовжують обліковуватись в українській системі освіти за країнами перебування

Міжвідомчий обмін даними

Міжвідомчий обмін даними, зокрема із МЗС, не налагоджений, що є невиконанням Рекомендацій Комітету ВРУ. МЗС поінформувало МОН, що до його компетенції не належить збір та зберігання освітньої інформації. Консульський облік громадян України здійснюється на добровільній основі, надання інформації про освіту не передбачене. МЗС не володіє інформацією про українських дітей, не охоплених навчанням ні в школах країн перебування, ні в українській системі освіти. МЗС підтримує доцільність створення реєстру українських дітей за кордоном, проте зазначило, що його наповнення можливе лише на добровільній основі. Відповідно до позиції МЗС із зазначеного питання для повноцінного інформаційного обміну з іноземними державами необхідне укладання міжнародних угод, які враховуватимуть вимоги щодо захисту персональних даних.

Розбіжності в даних

Дані МОН та МЗС суттєво відрізняються. Розбіжності між даними МОН щодо кількості українських дітей за кордоном, які залишилися в українській системі освіти, і даними МЗС щодо загальної кількості українських дітей шкільного віку, які вимушено перебувають в європейських країнах (таблиця 1), пояснюються неведенням у більшості європейських країн статистики щодо навчання цих дітей в українській системі освіти.

Таблиця 1

Інформація МЗС та дані АІКОМ
щодо кількості українських дітей шкільного віку за кордоном

№	Країна	Кількість українських дітей у країнах перебування, осіб				
		за даними МЗС				обліковуються в АІКОМ (станом на 03.12.2025/ 15.02.2025)
		всього (на 01.01.2025)	здобувають освіту тільки в країнах перебування	одночасно навчаються в країнах перебування і здобувають українську освіту	здобувають тільки українську освіту, перебуваючи за кордоном	
1	Німеччина	223830	x	x	x	104090 / 105309
2	Польща	252825	66851	5000	x	87282 / 88122
3	Чехія	50090	x	x	x	18103 / 17932
4	Словаччина	4900	x	x	x	4346 / 4382
5	Литва	9467	9385	82	2651	4254 / 4270

X — даних немає

Джерело: дані МЗС³ та АІКОМ

МОН не здійснює обліку у частині охоплення навчанням українських дітей за кордоном в іноземних школах (у тому числі у разі одночасного навчання і в українській, і в іноземній школі) та/або обліку українських дітей за кордоном, не охоплених навчанням.

Міжнародні угоди

Міжнародні угоди, які б передбачали обмін освітніми даними про українських дітей, не укладені. На сьогодні законодавством України та міжнародними договорами не передбачена можливість ведення обліку або збору інформації про українських здобувачів шкільної освіти за кордоном.

³ Лист МЗС від 17.04.2025 № 415/16-830-45451.

Заходи щодо покращення обліку та моніторингу

- Триває модернізація АІКОМ на базі платформи реєстрів⁴, що сприятиме вдосконаленню збору й обробки статистичної звітності та обліку дітей, зокрема, не охоплених навчанням.
- В АІКОМ буде передбачена можливість автоматизованого формування звітів про дітей, не охоплених навчанням.

Всупереч вимогам абзацу шостого пункту 13 Порядку № 684 автоматичне формування статистичних звітів, які мають складатися на підставі статистичних звітів про кількість дітей дошкільного та шкільного віку, вихованців та учнів, у тому числі дітей, не охоплених навчанням, за формою та у порядку, які затверджені МОН наказом № 1367, не здійснюється.

Висновок

Недосконалий облік і збір даних

МОН не обліковує всіх українських дітей шкільного віку за кордоном через відсутність відповідних повноважень. Хоча такий інструмент, як АІКОМ здійснює облік дітей в українській системі освіти, він не забезпечує обліку тих дітей, які навчаються виключно в іноземних закладах освіти або взагалі не охоплені навчанням.

Незабезпечення міжвідомчої координації

Неукладання міжнародних угод та нерозроблення ефективних міжвідомчих механізмів обміну даними перешкоджають формуванню єдиної бази даних про здобувачів освіти, які перебувають на території інших країн, чим обмежуються можливості ефективного моніторингу та підтримки українських дітей за кордоном.

Поточні зусилля та виклики

Хоча ініціативи МОН з модернізації АІКОМ та автоматизації процесів звітності впроваджуються, невстановлення формалізованих процедур обміну даними продовжує перешкоджати належному обліку українських дітей шкільного віку за кордоном.

⁴ Державний реєстр актів цивільного стану громадян, Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, Державний реєстр фізичних осіб-платників податків

✓ Чи спрямоване міжнародне співробітництво МОН на забезпечення права на шкільну освіту українських дітей в країнах Європи

Що виявлено

Огляд міжнародної діяльності

Міжнародне співробітництво МОН загалом спрямоване на забезпечення права на шкільну освіту українських дітей у країнах Європи. У 2022–2025 роках МОН вжило низку заходів, спрямованих на підтримку освітніх потреб українських учнів, які вимушено перебувають за кордоном.

Керівництво МОН провело робочі зустрічі з урядами Латвії, Литви, Естонії, Польщі, Чеської Республіки, Великої Британії, Румунії, Болгарії, Німеччини, Франції, Швейцарії, Фінляндії та Австрії для обговорення питань, пов'язаних з організацією навчання українських учнів в європейських країнах. Наприклад, у жовтні 2022 року керівництво МОН зустрілося з делегаціями Латвії, Литви, Естонії, Польщі та Чеської Республіки для вирішення питань інтеграції українських дітей в освітнє середовище країн перебування. За даними МОН, у подальшому ці питання розглядались у площині двосторонньої співпраці з кожною країною окремо, зокрема організація навчання українських дітей та розширення мережі українських шкіл за кордоном, функціонування українських суботніх шкіл, забезпечення підтримки навчального процесу, вивчення української мови як іноземної, предметів українознавчого компонента, співробітництво з МУШ, створення міжнародних програм із навчальних предметів.

Керівництво МОН зустрічалося також з представниками міжнародних організацій, таких як УВКБ, Організація економічного співробітництва та розвитку, Місія Світового Конгресу Українців, для обговорення питань, пов'язаних із предметом аудиту.

Документація міжнародної діяльності

МОН не забезпечило дотримання встановленого порядку документального оформлення міжнародної діяльності. Звіти про виконання програми роботи з іноземцями не склалися і керівником МОН не затверджувалися, що є недотриманням пункту 131 Типової інструкції № 736. Натомість склалися звіти про результати міжнародних зустрічей МОН щодо предмета аудиту, які також керівником МОН не затверджувалися.

Правова база та міжнародні угоди

Законодавчо передбачено, що МОН здійснює міжнародне співробітництво у сфері освіти і науки, зокрема має право укладати угоди про співробітництво.

Так, у Законі № 2145 визначені повноваження МОН здійснювати міжнародне співробітництво у сфері освіти і науки (абзац чотирнадцятий частини першої статті 64). Відповідно до Закону № 463 МОН має право укладати угоди про співробітництво, встановлювати прямі зв'язки з органами управління освітою та закладами освіти інших держав, міжнародними організаціями, фондами у встановленому законодавством порядку (частина перша статті 63); до повноважень належить здійснення Міністерством заходів з популяризації та вивчення української мови та культури за кордоном (абзац двадцятий частини другої статті 54).

Водночас **Міністерство не уклало міжнародних угод, предметом яких є забезпечення права українських дітей на шкільну освіту в країнах Європи**. Хоча керівництвом МОН підписувалися документи про співпрацю і взаєморозуміння з міжнародними партнерами з питань предмета аудиту, але не всі угоди реалізовані. Зокрема:

- Угода від 22.11.2022 з Міністерством освіти, молоді та спорту Чеської Республіки щодо літніх мовних курсів з української та чеської мов — **не реалізується**;
- додаток № 1 від 22.09.2023 до Програми співробітництва від 12.12.2005 з Міністерством освіти, досліджень, розвитку та молоді Словацької Республіки щодо розвитку двомовної освіти — **інформації про реалізацію цієї програми в МОН немає**.

Меморандуми про взаєморозуміння та наміри

МОН у 2022–2025 роках підписало меморандуми з різними країнами, що стосуються **забезпечення можливості українським дітям в європейських країнах здобувати українську шкільну освіту, зокрема:**

08 серпня 2022 року — Меморандум про взаєморозуміння з Кембриджським університетом (Велика Британія) щодо трансформації освіти для українських дітей, які вимушено перебувають за кордоном. Результати взаємодії використані при підготовці МОН Рекомендацій № 701 та змін до Методичних рекомендацій № 563;

07 жовтня 2024 року — Меморандум **про взаєморозуміння** з Міністерством освіти, досліджень, розвитку та молоді Словацької Республіки щодо обміну інформацією про освіту. За результатами співпраці поширено матеріали українознавчого компонента серед української громади в Словаччині;

11 грудня 2024 року — Меморандум про наміри з Департаментом освіти, молоді та сім'ї Сенату Землі Берлін (Німеччина) щодо сприяння вступу до берлінських шкіл дітей з України. За результатами планується зарахування учнів Німецько-української школи Землі Берлін до МУШ.

Моніторинг

У МОН не здійснюється моніторинг реалізації міжнародних домовленостей у 2024–2025 роках. Інформації про стан такого моніторингу немає, що не відповідає вимогам підпункту 2.3 пункту 2 положень про Директорат міжнародної співпраці МОН, затверджених наказами МОН.

Зусилля щодо популяризації української мови та культури

МОН вжило заходів для популяризації та вивчення української мови серед учнівської та студентської молоді за кордоном. Зокрема, організовано й проведено міжнародні конкурси, такі як «Найкращий учитель української мови за кордоном», а також конкурси імені Петра Яцика та Тараса Шевченка. Крім того, ДУ «УІРО» розробила онлайн-курс «мова моя», який охоплює матеріали українознавчого компонента для дітей, що перебувають за кордоном.

Міністерство співпрацює з МЗС у частині обміну інформацією про забезпечення шкільною освітою дітей за кордоном. У вересні і листопаді 2024 року МОН надіслало МЗС матеріали щодо українознавчого компонента з метою їх передачі закордонним дипломатичним установам України для донесення інформації до міністерств освіти іноземних держав та українських освітніх осередків. У грудні 2024 року МЗС поінформувало, що відгуки отримані з 7 країн із 62, яким було надіслані матеріали (Велика Британія, Польща, Німеччина, США, Естонія, Литва, Чехія).

Висновок

Міжнародне співробітництво МОН загалом спрямоване на забезпечення права на шкільну освіту для українських дітей в європейських країнах. Протягом 2022–2025 років Міністерство взаємодіяло з урядами європейських країн та міжнародними організаціями для підтримки освітніх потреб українських учнів, які вимушено перебувають за кордоном, включаючи обговорення питань інтеграції українських дітей в освітнє середовище країн перебування та популяризації української мови та культури.

Попри ці зусилля, МОН не уклало міжнародних угод, предметом яких є забезпечення права українських дітей на шкільну освіту в країнах Європи, та не здійснювало моніторингу реалізації міжнародних домовленостей з цього питання у 2024–2025 роках. Крім того, неналежне документування обмежує прозорість та підзвітність міжнародної діяльності.

Хоча Міністерство і вживало заходів для популяризації української мови та культури за кордоном, необхідні подальші зусилля для укладення міжнародних угод та забезпечення моніторингу їхньої реалізації. Зазначені заходи є важливими для захисту освітніх прав українських дітей за кордоном і забезпечення ефективності та сталості міжнародної співпраці.

- ✓ Чи забезпечило МОН обов'язковість здобуття шкільної освіти українським дітям, які перебувають в європейських країнах

Що виявлено

Міжнародні правові акти

- Право на освіту українських дітей, які вимушено перебувають за кордоном, гарантується міжнародними та європейськими правовими актами.

Відповідно до правових актів ООН дітям незалежно від громадянства забезпечується право на здобуття обов'язкової шкільної освіти.

Загальна декларація прав людини передбачає: освіта — право кожної людини; початкова освіта — безоплатна й обов'язкова.

Конвенція ООН про права дитини: держава зобов'язана **гарантувати безоплатну й обов'язкову початкову освіту**, забезпечити доступність середньої освіти, сприяти регулярному відвідуванню шкіл.

Конвенція ООН з подолання дискримінації в освіті: **початкова освіта — безоплатна й обов'язкова**; середня — має бути досяжною і доступною.

Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права: початкова освіта — обов'язкова і безоплатна; середня — має бути відкритою і доступною для всіх.

Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо процедур повідомлень визначає механізм подання скарг щодо порушення права дитини на освіту.

Згідно з Конвенцією ООН про права осіб з інвалідністю особи з інвалідністю мають право на інклюзивну, якісну освіту на рівні з іншими.

Протокол перший до Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод визначає **право кожного на освіту**.

Директива Ради ЄС 2001/55/ЄС⁵ гарантує дітям, які перебувають під тимчасовим захистом, **доступ до освіти на тих самих умовах, що й громадянам держави-члена**.

Директива Ради ЄС 2011/95/ЄС забезпечує особам зі статусом біженця право на освіту на рівних умовах із громадянами країн ЄС.

Європейська соціальна хартія визнає право дітей та підлітків на соціальний, правовий та економічний захист; гарантує безкоштовну початкову і середню освіту та заохочення до регулярного відвідування школи.

⁵ Документ застосований для українців через Імплементативне Рішення Ради (ЄС) 2022/382 від 04 березня 2022 року, що запроваджує тимчасовий захист.

Правова база в Україні

- Обов'язковість здобуття шкільної освіти передбачена законодавством України.

Конституція України визначає, що повна загальна середня освіта є обов'язковою.

Відповідно до Закону № 2145 повна загальна середня освіта в Україні є обов'язковою і здобувається в інституційних або індивідуальних формах, визначених законодавством, як правило, в закладах освіти.

Закон № 463 передбачає, що основним завданням законодавства України про загальну середню освіту визначено забезпечення обов'язковості здобуття громадянами України повної загальної середньої освіти.

Зобов'язання європейських країн та поточна ситуація

- Держави-члени Ради Європи зобов'язані забезпечити безкоштовну обов'язкову освіту для українських дітей, проте лише 28 із 47 європейських країн⁷ запровадили обов'язкове шкільне навчання.

За даними Європейської комісії⁶, з початку введення воєнного стану в Україні до квітня 2025 року понад 917 тис. українських учнів інтегровані в шкільні системи країн ЄС.

Відповідно до Звіту Ради Європи⁷ після лютого 2022 року 6,5 млн осіб залишили країну, з яких близько 40 відс. — діти та молодь, яким потрібно продовжувати навчання.

У другій половині 2023 року майже половина українських дітей шкільного віку не мала доступу до формальної освіти⁷. Станом на початок 2025 року ситуація поступово покращується, але залишаються суттєві виклики.

У 2024 році Чехія, Польща та Румунія запровадили обов'язкове шкільне навчання для українських дітей; Словаччина готується до цього у 2025 році. Точних даних щодо кількості зарахованих дітей до систем освіти кожної країни-члена Ради Європи через часту зміну місця їхнього проживання немає.

У країнах, де обов'язкове навчання не передбачене, діти здобувають освіту вдома, у неформальних закладах або через онлайн-школи, зокрема ВШО.

- МОН отримало від МЗС інформацію про законодавчі вимоги щодо обов'язковості шкільного навчання для дітей-іноземців: із понад 80 країн світу лише в 24 країнах таке навчання є обов'язковим.

⁶ https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/migration-management/migration-management-welcoming-displaced-people-ukraine_uk

⁷ «Дослідження з оцінки доступу дітей України до освіти в державах-членах Ради Європи», О. Стиславська-Доліва, Рада Європи, Консультативна група з питань дітей України (CGU), Департамент освіти Ради Європи, листопад 2024.

З 32 європейських країн, щодо яких МЗС надано інформацію, у 20 — законодавством передбачено вимогу щодо обов'язкового навчання іноземних дітей у місцевих закладах загальної середньої освіти, у 12 — таких вимог не встановлено.

- МОН не має повноважень здійснювати заходи із забезпечення освітнього процесу в закладах освіти за кордоном.

Організація освітнього процесу в закладах освіти за кордоном відбувається згідно із законодавством певної країни. Здобуття українськими дітьми, які перебувають за межами України, шкільної освіти здійснюється відповідно до законодавства країн перебування цих дітей.

Заходи Міністерства

Безперервність освіти

- Міністерство вжило заходів для забезпечення безперервної освіти українських дітей за кордоном.

МОН для забезпечення права на освіту дітей, які вимушено опинилися за межами України через повномасштабне вторгнення, затвердило Методичні рекомендації № 563, якими передбачено чотири варіанти здобуття освіти:

- 1) навчання заочною формою тільки в закладі освіти країни перебування;
- 2) поєднання очного навчання в закладі країни перебування з навчанням в українському закладі через дистанційну, сімейну або екстернатну форму;
- 3) навчання в закладах чи класах, створених в країнах перебування громадськими організаціями за підтримки місцевої влади у співпраці з МУШ відповідно до укладеного договору;
- 4) навчання тільки в закладі освіти України за однією з форм навчання.

МОН також впровадило з 2023 року вивчення предметів українознавчого компонента (українська мова, література, історія України, географія) для дітей, які навчаються в школах країн перебування. Водночас залишаються неврегульованими питання обсягів навчального навантаження та відповідності державним стандартам.

Крім того, для забезпечення безперервного зв'язку з українською системою освіти МОН у 2022–2024 роках організувало НМТ у понад 30 країнах, де щорічно брали участь понад 20 тис. українських учнів.

Недоліки та проблеми:

- Механізм безперервного навчання для українських дітей за кордоном, попри вжиті МОН заходи, має певні недоліки.

Державні стандарти не передбачають одночасного навчання у школах України та країни перебування.

Процес здобуття української освіти для учнів, які навчаються в школах країн перебування, залишається складним через надмірне навчальне навантаження учнів, які одночасно отримують знання у школах країн перебування та українських школах.

- МОН не володіє інформацією щодо закладів освіти за кордоном, в яких навчання здійснюється українською мовою або вивчається українська мова.

За даними МОН, облік закладів освіти, що функціонують за кордоном, в яких навчання проводиться українською мовою або вивчається українська мова, Міністерство не здійснює. Створення закладів освіти за кордоном регулюється виключно національним законодавством певної країни.

За інформацією МЗС, МЗС разом із закордонними дипломатичними установами України співпрацює з понад 400 українськими освітніми осередками, а також суботніми / недільними школами, які функціонують при громадських організаціях українців за кордоном.

За інформацією освітнього омбудсмена⁸, створені за кордоном українські школи, зокрема суботні та недільні, — це переважно ініціативи небайдужих фондів, культурних чи громадських організацій українців за кордоном.

Заходи підтримки української освіти за кордоном

Визнання результатів навчання

- МОН здійснені заходи для ведення обліку освітніх центрів (суб'єктів освітньої діяльності) за кордоном та визнання здобутих у них результатів навчання.

26 лютого 2025 року Законом № 4265 статтю 6 Закону України № 463 доповнено частиною шостою: громадяни України мають право на визнання результатів навчання, здобутих ними шляхом формальної та/або неформальної освіти у суб'єктів освітньої діяльності, що розташовані за кордоном (крім держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом), у порядку, що затверджується КМУ.

Прийняття відповідного нормативно-правового акта КМУ, необхідного для реалізації цього Закону, передбачено до 15 червня 2025 року.

На виконання цієї норми Закону № 4265 МОН розробило проєкт Порядку визнання результатів навчання та 19.05.2025 подало на розгляд КМУ⁹. Проєктом Порядку передбачено утворення спільної комісії МОН і МЗС для організації обліку суб'єктів освітньої діяльності за кордоном, які забезпечують здобуття формальної або

⁸ <https://nus.org.ua/2023/03/22/ukrayinski-shkoly-za-kordonom-yurydychna-j-finansova-ploshhyna-problemy-osvitnij-ombudsmen/>.

⁹ Лист МОН від 19.05.2025 № 1/10339-25.

неформальної освіти. Облік здійснюватиметься із використанням засобів інформаційної системи AIKOM.

МОН наказом № 1698 створено робочу групу з питань підтримки та розвитку українського шкільництва за кордоном. Ця група опрацьовує проєкт Порядку визнання та ведення обліку освітніх суб'єктів за кордоном. Документом передбачено утворення комісії, яка здійснюватиме верифікацію наданої інформації та ухвалюватиме рішення щодо визнання таких суб'єктів.

Методична підтримка

- МОН вжило заходів для підтримки освітнього процесу в закладах освіти за кордоном, в яких навчання здійснюється українською мовою або вивчається українська мова.

Для підтримки освітнього процесу МОН у співпраці з МЗС організувало доставку навчальної літератури з резервного фонду МОН. У 2022–2025 роках 54 заклади освіти у 26 країнах отримали 38,5 тис. примірників підручників.

Також Міністерство надає методичну підтримку та передає через МЗС інформаційні й візуальні матеріали для поширення серед українських освітніх осередків за кордоном.

Крім того, у 2024–2025 роках МОН спільно з МЗС проведено низку робочих зустрічей із закордонними освітніми осередками. Зокрема:

- у листопаді 2024 року підписано Меморандум про наміри з Департаментом освіти, молоді та сім'ї Сенату Землі Берлін щодо розвитку Німецько-української школи;
- у січні 2025 року — ухвалено рішення про створення міжнародних навчальних програм із Варшавською українською школою.

Висновок

МОН попри виклики, спричинені введенням воєнного стану в Україні, вжило заходів для забезпечення права українських дітей, які тимчасово перебувають за кордоном, на здобуття обов'язкової шкільної освіти. МОН організувало дистанційне навчання для українських дітей, надає методичну підтримку та забезпечує підручниками освітні осередки, в яких викладання проводиться українською мовою або вивчається українська мова.

Правові норми в країнах перебування різняться, однак у більшості європейських країн передбачена обов'язкова освіта для дітей-іноземців. Міністерство не має повноважень для забезпечення дотримання законодавства європейських країн. Разом з тим механізм безперервного навчання для українських дітей за кордоном має певні недоліки. Процес здобуття української освіти залишається складним для учнів, які навчаються в школах країн перебування.

МОН не здійснює обліку закладів освіти за кордоном, в яких навчання проводиться українською мовою або вивчається українська мова. Створення та діяльність таких закладів — ініціатива громадських організацій.

Важливим кроком є розробка ефективного механізму обліку закладів освіти (освітніх осередків) за кордоном та визнання результатів формальної і неформальної освіти, отриманої в таких закладах.

Правове врегулювання та міжнародна співпраця дадуть змогу МОН забезпечити обов'язковість і безперервність освіти для українських дітей за кордоном.

1.1.2. Чи забезпечило МОН можливість українським дітям в європейських країнах здобувати українську шкільну освіту

МОН вжило заходів для забезпечення українським дітям в європейських країнах доступу до української шкільної освіти. З січня 2022 по квітень 2025 року понад 500 тис. учнів за кордоном здобували українську шкільну освіту за дистанційною формою або з використанням технологій дистанційного навчання.

Для збереження національної ідентичності українських дітей, які вже інтегрувалися в освітні системи країн перебування, МОН запровадило вивчення предметів українознавчого компонента — предметів, які не вивчаються в закордонних школах (українська мова, література, історія України, географія).

Попри ці ініціативи, залишаються окремі проблеми. Вивчення предметів українознавчого компонента дітьми, які вже інтегрувалися в освітні системи країн перебування, не узгоджується з державними стандартами повної загальної середньої освіти, а регуляторні зміни, передбачені з 2025/2026 н. р., загрожують обмежити можливості отримати дистанційну освіту в Україні для дітей, які перебувають за кордоном.

Функціональна та інституційна спроможності МУШ залишаються недостатніми, а проблеми, пов'язані зі стратегічним плануванням, обмеженістю площі приміщення МУШ та наглядом, перешкоджають її здатності навчати більшу кількість українських дітей за кордоном.

- ✓ **Чи дотримало МОН керівні вимоги щодо доступності української повної загальної середньої освіти для українських дітей в європейських країнах**

Що виявлено

У 2022–2025 роках МОН забезпечило дотримання вимог щодо доступності української шкільної освіти для дітей, які перебувають за кордоном. Водночас окремі питання дистанційного навчання та українознавчого компонента потребують подальшого унормування.

- МОН забезпечило доступність української шкільної освіти для понад 500 тис. учнів, які, починаючи з 2022 року, вимушено опинилися за межами України: українські діти мали можливість навчатися за дистанційною (очно), так і індивідуальною формою (екстернатна, сімейна) з використанням технологій дистанційного навчання.

Довідково. Доступність повної загальної середньої освіти — це сукупність умов, що сприяють задоволенню освітніх потреб осіб та забезпечують кожній особі можливість здобуття повної загальної середньої освіти відповідно до державних стандартів... (пункт 3 частини першої статті 1 Закону № 463).

У МОН наявні дані про кількість учнів, які перебувають за кордоном, за формами навчання, починаючи з 15.09.2023 (табл. 2). Так, з вересня 2023 року до квітня 2025 року з 70,8 до 50,1 відс. (з 267,1 до 181,6 тис осіб) зменшилася кількість тих, хто навчається очно за дистанційною формою. Водночас з 28,7 до 47,8 відс. (з 108,3 до 173,3 тис. осіб) зросла кількість тих, хто обирає індивідуальну форму (екстернатна, сімейна) з використанням технологій дистанційного навчання. Такі зміни пов'язані передусім з інтеграцією українських дітей в освітні системи країн перебування (обов'язковим навчанням в школах країн перебування). Предмети українознавчого компонента у вересні 2023 року вивчали 0,4 відс. (1,6 тис. осіб), у квітні 2025 року — 2,0 відс. (7,3 тис. осіб).

Таблиця 2

**Інформація про кількість учнів,
які навчаються в українських школах, перебуваючи за кордоном,
у розрізі форм навчання**

Станом на	Всього	Дистанційна форма навчання		Українознавчий компонент		Індивідуальна форма навчання					
						всього		сімейна форма		екстернатна форма	
		осіб	відс.	осіб	відс.	осіб	відс.	осіб	відс.	осіб	відс.
15.09.2023	377078	267119	70,84	1628	0,43	108331	28,73	73585	19,51	34746	9,21
01.01.2024	388427	242664	62,47	2090	0,54	143673	36,99	101967	26,25	41706	10,74
01.06.2024	401253	239094	59,59	3367	0,84	158792	39,57	110477	27,53	48315	12,04
01.09.2024	335855	189726	56,49	8363	2,49	137766	41,02	94330	28,09	43436	12,93
01.01.2025	355227	183938	51,78	8161	2,30	163128	45,92	107804	30,35	55324	15,57
01.03.2025	364104	184242	50,60	7298	2,00	172564	47,39	113725	31,23	58839	16,16
01.04.2025	362283	181644	50,14	7325	2,02	173314	47,84	114182	31,52	59132	16,32

Джерело: дані ДНУ «ІОА»

- МОН унормувало питання недопущення відрахування учнів, які тимчасового перебувають за кордоном.

Абзацом другим пункту 3 розділу IV Порядку № 367 (зі змінами, внесеними згідно з наказом МОН від 09.09.2024 № 1276) визначено: не допускається відрахування учнів, щодо яких відсутня будь-яка інформація про місце їхнього проживання (перебування). Методичними рекомендаціями № 563 пропонується утриматись від відрахування із закладів освіти учнів за умови відсутності будь-яких відомостей щодо місця їх проживання чи перебування, зокрема з числа осіб, які вимушено опинилися за межами України.

- Для навчання дітей, які виїхали з України після введення воєнного стану і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України, МОН у 2023 році запровадило вивчення предметів українських навчальних програм, які не вивчаються в школах країн перебування.

МОН 18.08.2023 затвердило Типову освітню програму № 1014. Ця програма застосовується для закладів загальної середньої освіти, в яких створені класи (групи) дистанційного навчання для організації вивчення окремих предметів навчального плану українських освітніх програм, що не вивчаються у закордонних школах (українська мова, література, історія України, географія). Обсяги навчального навантаження учнів — від 6 до 8 годин на тиждень.

Недоліки впровадження українознавчого компонента

Правові та регуляторні питання

- Наказ № 1014 не зареєстрований у Міністерстві юстиції України, а строк дії цього наказу не обмежується строком особливого періоду.

Згідно з абзацом другим частини третьої статті 57¹ Закону № 2145 МОН видає, зокрема, накази з питань освітнього процесу та з інших питань у сфері освіти і науки, не врегульованих законом в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду). Строк дії таких наказів не може перевищувати строк особливого періоду.

Наказ № 1014 підлягає державній реєстрації, оскільки стосується прав, свобод, законних інтересів та обов'язків громадян і юридичних осіб.

Неузгодженість з державними стандартами освіти

- Типова освітня програма № 1014 не узгоджується з державними стандартами повної загальної середньої освіти.

Частиною першою статті 33 Закону № 2145 встановлено, що основою для розроблення освітньої програми є стандарт освіти відповідного рівня (за наявності).

Згідно з пунктом 3 Державного стандарту початкової освіти цей державний стандарт є основою для розроблення типових та інших освітніх програм.

Пунктом 3 Державного стандарту базової середньої освіти визначено, що цей державний стандарт є основою для розроблення типових освітніх програм, а також інших освітніх програм згідно з вимогами, передбаченими статтею 11 Закону № 463.

Державними стандартами освіти¹⁰ не передбачене одночасне здобуття шкільної освіти дітьми, які перебувають за кордоном, у школі країни перебування і українській школі. **Визначені у базових навчальних планах для класів (груп) з українською мовою навчання обсяги навчального навантаження не узгоджуються з обсягами, визначеними в Типовій освітній програмі № 1014.**

Ризики перевантаження учнів

- Одночасне навчання в двох закладах шкільної освіти (в країні перебування й Україні) може призводити до перевантаження учнів.

Абзацом другим частини першої розділу V Санітарного регламенту визначено: організація освітнього процесу не повинна призводити до перевантаження учнів та має забезпечувати безпечні, нешкідливі та здорові умови здобуття освіти. Водночас МОН не володіє інформацією і не здійснювало аналізу обсягів навчального навантаження учнів у школах країн перебування. Це створює ризики недотриманням норм Санітарного регламенту під час навчання в дистанційних класах з українознавчим компонентом.

Даних про дистанційні класи немає

- МОН не має даних про кількість створених у 2023 / 2024 н. р. дистанційних класів для вивчення предметів українознавчого компонента та інформації про наповнюваність класів.

У 2023/2024 н. р. Міністерство згідно з наказом № 1022¹¹ запровадило дистанційне вивчення предметів українознавчого компонента в окремо визначених школах. За даними МОН, таких шкіл 83. При цьому немає інформації про кількість створених дистанційних класів у цих школах і їх наповнюваність. Загальна кількість учнів, які у 2023/2024 н. р. вивчали предмети українознавчого компонента, становила менше одного відсотка загальної кількості тих, хто здобував українську шкільну освіту, перебуваючи за кордоном: станом на початок н. р. — 1,6 тис. учнів (0,4 відс.), на кінець — 3,4 тис. учнів (0,8 відс.).

¹⁰ Державний стандарт початкової освіти; Державний стандарт базової середньої освіти (застосовується з 01.09.2022); Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти

¹¹ Наказ № 1022 втратив чинність згідно з наказом № 1112

Поточний стан створення дистанційних класів

- Станом на 01.04.2025 дистанційні класи для вивчення предметів українознавчого компонента в 11 областях України взагалі не створені, а таких перших класів на усій території країни є тільки 11.

Не створені взагалі дистанційні класи з українознавчим компонентом у Вінницькій, Волинській, Житомирській, Закарпатській, Луганській, Миколаївській, Полтавській, Сумській, Херсонській, Хмельницькій та Черкаській областях.

Найбільше шкіл, в яких є дистанційні класи з українознавчим компонентом, у Запорізькій (15) Харківській областях (4), м. Києві (6).

Всього у 13 областях України і м. Києві станом на 01.04.2025 у 44 закладах створено 254 дистанційні класи (у тому числі 11 перших (4,3 відс.)), в яких предмети українознавчого компонента вивчають 7,3 тис. учнів (2,0 відс. загальної кількості учнів, які перебувають за кордоном).

Зміни у законодавстві та їхній вплив

Наказ № 1112 обмежує можливість навчання за дистанційною формою (очно) українським дітям, які перебувають за кордоном і не навчаються в школах країн перебування, з дати початку 2025/2026 н. р.

У 2024 році МОН затвердило Порядок № 1112, яким передбачило два види навчальних планів, одночасне використання яких у межах дистанційного класу не допускається: 1) для учнів, які проживають (перебувають) в Україні; 2) для учнів, які проживають (перебувають) за межами України і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України. Наказом № 1112 визначено, що положення Порядку № 1112 повинні бути реалізовані станом на дату початку 2025/2026 н. р. Так, Порядком № 1112 не передбачено навчальних планів для учнів, які перебувають за кордоном і не навчаються в школах країн перебування. При цьому **50,1 відс. (181,6 тис.) учнів**, які перебувають за кордоном, станом на 01.04.2025 **навчаються в українських школах саме за дистанційною формою**.

Глобальний контекст

За даними МЗС¹², лише у 24 із понад 80 країн світу (у 20 із 32 країн Європи) обов'язковим є навчання для дітей-іноземців. Отже, створено ризики позбавлення можливості навчання в українських школах за дистанційною формою у 2025/2026 н. р. українських учнів, які перебувають за кордоном.

¹² Лист МЗС від 28.04.2025 № 415/14-830-49626.

Висновок

У 2022–2025 роках МОН вжило заходів для забезпечення доступу до української шкільної освіти дітей за кордоном, зокрема, шляхом організації навчання за дистанційною формою, з використанням технологій дистанційного навчання за індивідуальною формою, а також вивчення предметів українознавчого компонента. Водночас, незважаючи на ці ініціативи, окремі питання залишаються не вирішеними: Типова освітня програма № 1014 не узгоджується з державними стандартами освіти, а регуляторні зміни, починаючи з 2025/2026 н.р., загрожують обмежити можливості отримати дистанційну освіту в Україні для дітей, які перебувають за кордоном. Узгодження політики дистанційної освіти з державними стандартами освіти є важливим для забезпечення доступності української шкільної освіти для дітей за межами України на строк особливого періоду.

- ✓ **Чи забезпечило МОН функціональну та інституційну спроможність Державного ліцею «Міжнародна українська школа» для навчання українських дітей в європейських країнах**

Що виявлено

Загальна інформація про МУШ

МУШ — унікальний державний заклад освіти, що забезпечує українську освіту дітям за кордоном із видачею документів державного зразка.

МУШ створена на підставі розпорядження КМУ № 91-р та наказу № 595, функціонує з 01.09.2007, наказом № 750 змінено тип та найменування закладу.

Мета: забезпечення здобуття повної загальної середньої освіти (на рівнях початкової, базової середньої та профільної середньої освіти) для українських дітей, які перебувають за кордоном (постійно або тимчасово).

Форми навчання: екстернатна (за індивідуальним навчальним планом, через ОЦ) та дистанційна, яка на сьогодні не впроваджена.

Впровадження дистанційного навчання

У МУШ не впроваджене навчання за дистанційною формою, передбачене пунктом 3.23 розділу III Статуту МУШ. У 2022–2024 роках та в січні–березні 2025 року не було жодного учня, який здобував би освіту за цією формою.

За даними МУШ, основними перешкодами для впровадження дистанційної форми навчання у закладі є потреба в фінансових ресурсах (оплата праці педагогічних працівників), кадровому (методисти, ІТ-фахівці), технічному та програмному забезпеченні (комп'ютерна техніка, сервери, ліцензійне програмне забезпечення та технічна підтримка),

а також у розширенні площі орендованого приміщення у зв'язку зі збільшенням кількості працівників.

Документи про освіту

Станом на 01.03.2025 у МУШ здобувають освіту 8,9 тис. екстернів з 70 країн світу, у тому числі з 28 європейських країн.

Оцінювання екстернів в ОЦ здійснювалося державною атестаційною комісією МУШ очно на території МУШ у 2021/2022 н. р. та дистанційно — на території країни тимчасового чи постійного проживання екстерна у 2022/2023, 2023/2024 та 2024/2025 н. р.

У 2022–2024 роках видано 2,8 тис. документів про освіту. Кількість виданих документів зросла з 0,5 тис. у 2022 році до 1,2 тис. у 2024 році (у 2,4 раза більше), що свідчить про зростання попиту на українську освіту серед учнів, які перебувають за кордоном, і зміцнення функціональної та інституційної спроможностей МУШ.

Стратегічний розвиток МУШ

Чинна Стратегія МУШ 2023–2028 не враховує стратегічних та операційних цілей, визначених у Стратегічному плані 2027, а також не містить чітко окреслених напрямів подальшого розвитку закладу.

У 2024 році розпочато процес трансформації МУШ, ключовим елементом якого стало оновлення стратегії її розвитку. У результаті спільної роботи в межах проєкту «Підтримка Міжнародної української школи», за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), розроблено проєкт Стратегії МУШ 2025–2029. Водночас станом на 30.04.2025 нову Стратегію МУШ педагогічною радою закладу не схвалено і, відповідно, МУШ не затверджено.

Міжнародна співпраця

МУШ укладає договори про співпрацю з іноземними ГО / асоціаціями, при яких діють ОЦ, відповідно до Положення № 41. З 2018 року МЗС здійснює перевірку ОЦ у межах міжвідомчої взаємодії з МОН і у разі надання позитивного висновку МУШ укладає відповідні договори про співпрацю.

На рис. 3 наведено динаміку **зростання кількості ГО / асоціацій**, при яких діяли ОЦ, з якими співпрацювала МУШ, та охоплених країн. Зростання кількості ГО / асоціацій та ОЦ, з якими співпрацювала МУШ, відбулося у 2021–2024 роках та січні–березні 2025 року: з **36 у 10 країнах** у 2021/2022 н. р. до **50 у 14 країнах** у 2024/2025 н. р. (у **1,4 раза**).

Рис. 3. Динаміка зростання співпраці МУШ з ГО / асоціаціями, країнами та ОЦ упродовж 2021–2025 років

Географія співпраці розширилася: у 2021/2022 н. р. МУШ співпрацювала з організаціями в 10 країнах (Іспанія, Італія, Туреччина, Молдова, Португалія, Франція, Бельгія, Польща, Чехія, Австрія), у 2022/2023 н. р. — в 11 (доєдналась Литва), у 2023/2024 н. р. — у 13 (долучилися Болгарія, Швейцарія та Словаччина), а у 2024/2025 н. р. — у 14 країнах (долучилася Латвія).

Інституційна спроможність та контроль з боку МОН

Створена Піклувальна рада МУШ вживала заходів для розширення функціональної та інституційної спроможностей закладу.

Піклувальна рада МУШ створена відповідно до п. 5.8 Статуту МУШ (наказ № 328). З метою розширення функціоналу та інституційної спроможності МУШ у 2024 році за ініціативи Піклувальної ради МУШ проведений аналіз міжнародних шкіл в Україні та за кордоном, аналіз міжнародної співпраці МУШ, за результатами якого виявлено: внаслідок великого навчального навантаження українських дітей за кордоном, значна частина цих дітей не охоплена українською освітою. Також МОН спільно з Піклувальною радою МУШ¹³ розробили новий шаблон договору про співпрацю з ОЦ, за яким уже укладено шість договорів у 2024/2025 н. р.

¹³ Піклувальна рада МУШ не функціонує з 13.03.2025 (строк повноважень завершився).

МОН в оперативних планах 2023–2025 та Стратегічному плані 2027 затвердило завдання та заходи щодо розширення функціоналу й інституційної спроможності МУШ. Водночас контроль з боку МОН за діяльністю МУШ є недостатній.

Стан виконання зазначених завдань та заходів:

- у Звіті про виконання Оперативного плану 2024 за завданням 7.3.1.3¹⁴ вказано про запровадження МУШ адміністративно-освітньої платформи «НІТ — Навчання і Технології». Водночас за результатами підтвердження в МУШ інформації, отриманої в МОН, встановлено: платформа «НІТ — Навчання і Технології» в МУШ не впроваджувалася і не використовується. Станом на 30.04.2025 єдиною платформою, з якою працює МУШ, є освітня платформа для шкіл і навчальних закладів «Prosvita». Зазначене свідчить про незабезпечення належного внутрішнього контролю МОН за моніторингом стану виконання завдань оперативних планів МОН;
- завдання 7.3.1.3 оперативних планів 2024 та 2025 щодо затвердження проєкту нової редакції Статуту МУШ не виконане МОН, процес його погодження не завершений.

МОН не надало підтвердження контролю за дотриманням закладом п. 1.8 Статуту МУШ у частині забезпечення права на загальну середню освіту громадян України, які тимчасово чи постійно перебувають за кордоном.

МОН отримує від МУШ планові показники діяльності та контролює їх виконання з метою забезпечення здобуття повної загальної середньої освіти здобувачами, які постійно або тимчасово перебувають за кордоном.

Досягнення МУШ:

- МУШ співпрацює з 50 ГО / ОЦ у 14 країнах світу (2024/2025 н. р.), показники порівняно з 2021/2022 н. р. зросли у 1,4 раза.
- Кількість учнів збільшилась в 2,9 раза — із 3,1 тис. (на 01.01.2022) до 8,9 тис. (на 01.01.2025).
- Кількість штатних одиниць зросла у 1,9 раза — з 42 од. (на 01.01.2022) до 77,5 од. (на 01.01.2025).
- Кількість виданих документів збільшилась з 0,5 тис. у 2022 році до 1,2 тис. у 2024 році (у 2,4 раза). Загалом у 2022–2024 рр. видано 2,8 тис. документів про освіту. Збільшення кількості виданих МУШ документів про освіту свідчить про зростання попиту на українську освіту серед учнів, які перебувають за кордоном.

Проблеми і недоліки:

- Дистанційна форма навчання не впроваджена.
- Ресурсна база обмежена.
- Стратегічний розвиток закладу не визначений.

¹⁴ «Розбудова спроможності державного ліцею «Міжнародна українська школа» як осередку просування української культури».

- У МУШ навчається менше 1 відс. загальної кількості українських дітей, зареєстрованих у системі освіти країн ЄС, і близько 2,5 відс. з числа тих, хто здобуває освіту в українських навчальних закладах, перебуваючи за кордоном.

Довідково. Станом на 04.04.2025 у системі освіти країн ЄС зареєстровано близько 917 тис. дітей шкільного віку з України, в українській освітній системі на 28.04.2025 — 362,3 тис. таких дітей.

Висновок

Попри позитивні результати діяльності МУШ, зокрема збільшення кількості партнерських організацій та країн, з якими співпрацює МУШ, кількості екстернів та виданих документів про освіту, заклад стикається з труднощами, які обмежують його інституційну спроможність і стратегічний розвиток. Недотримання вимог Статуту МУШ, затвердженого наказом МОН від 20.10.2022 № 935, щодо впровадження навчання за дистанційною формою, недостатність контролю з боку МОН та невідповідність площі приміщення потребам МУШ значною мірою обмежують спроможність закладу надавати доступну освіту українським дітям, які перебувають за кордоном.

Крім того, закінчення терміну повноважень Піклувальної ради МУШ, затримки із затвердженням стратегічних документів, зокрема нової Стратегії МУШ, послаблюють управлінські процеси та ускладнюють довгострокове планування. Для ефективного виконання покладених на МУШ завдань, МОН необхідно затвердити стратегічні документи, які чітко визначатимуть напрями розвитку закладу. Посилення інституційної та функціональної спроможностей МУШ є важливим для забезпечення якісної, доступної освіти для українських дітей за кордоном із збереженням їхньої національної ідентичності.

1.2. ВІДПОВІДІ ОБ'ЄКТІВ КОНТРОЛЮ

МОН вжило заходів для усунення ідентифікованих аудитом ризиків обмеження можливості з дати початку 2025/2026 н. р. навчання за дистанційною формою (очно) українським дітям, які перебувають за кордоном і не навчаються в школах країн перебування. Міністерство підготувало зміни до наказу № 1112, спрямовані на усунення цих ризиків та забезпечення можливості цим дітям продовжити у 2025/ 2026 н. р. здобувати українську шкільну освіту за дистанційною формою.

З метою сприяння функціонуванню за кордоном закладів загальної середньої освіти, в яких навчання здійснюється українською мовою або вивчається українська мова, МОН розроблено Типову освітню програму для міжнародних відділів закладів загальної середньої освіти Республіки Польща, яку затверджено наказом МОН від 03.06.2025 № 795.

Окрім того, з метою створення належних умов для діяльності МУШ, Міністерство здійснює підготовку переїзду закладу в нове нежитлове приміщення площею 661,9 кв. м у будівлі Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» (м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 36).

1.3. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Кабінетові Міністрів України:

- доручити МОН спільно з Міністерством національної єдності України до 01.10.2025 розробити та подати Урядові пропозиції щодо запровадження міжвідомчого механізму збору та обміну інформацією про українських дітей шкільного віку, які тимчасово перебувають за кордоном у зв'язку з воєнним станом в Україні.

Міністерству освіти і науки України:

1. До 31.12.2025 запровадити в АІКОМ облік український учнів, які тимчасово перебувають за кордоном, у тому числі не охоплених навчанням, з можливістю збереження історичних даних.
2. До 01.10.2025 запровадити облік суб'єктів освітньої діяльності за кордоном, в яких навчання проводиться українською мовою або вивчається українська мова.
3. До 31.12.2025 узгодити з державними стандартами освіти на строк особливого періоду Типову освітню програму № 1014 у частині обсягів навчального навантаження.
4. До 01.09.2025 забезпечити можливість українським дітям, які перебувають за кордоном і не навчаються в школах країн перебування, продовжити отримання української шкільної освіти за дистанційною формою.
5. До 01.09.2025 спільно з МУШ обґрунтувати подальший розвиток закладу та визначити стратегічні цілі і заходи для їх досягнення.
6. До 01.09.2025 розглянути доцільність впровадження в МУШ дистанційного навчання та вжити заходів щодо забезпечення закладу в установленому порядку приміщенням.

2. ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ

2.1. НЕДОЛІКИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ, ВІЯВЛЕНІ АУДИТОМ

Під час проведення аудиту ідентифіковані недоліки внутрішнього контролю, найбільш значущі з яких наведені нижче.

Суть недоліку	Сфера	Короткий опис ідентифікованого недоліку	Рівень ризику	Рівень ризику при попередньому аудиті
Незавершення у МОН створення механізму управління ризиками	Здійснення керівництва та управління діяльністю у відповідній сфері	У 2022–2024 роках МОН не здійснювало ідентифікацію ризиків у структурних підрозділах, що не відповідає Інструкціям № 120 та № 174		
Незавершення у МОН створення механізму управління ризиками	Здійснення керівництва та управління діяльністю у відповідній сфері	У МОН не затверджувалися внутрішні документи, передбачені Інструкціями № 120 та № 174, необхідні для фіксації процесу управління ризиками, зокрема: інформація про ідентифікацію та оцінку ризиків (додаток 1), План з реалізації заходів контролю та моніторингу їх впровадження (додаток 3), а також звітність про виконання цього Плану (додаток 4)		
Недостатня координація в МОН внутрішнього контролю	Здійснення керівництва та управління діяльністю у відповідній сфері	У 2022–2024 роках та станом на 31.01.2025 координатор з питань внутрішнього контролю в МОН не визначений		
Недостатній внутрішній контроль у частині оформлення звітів за результатами міжнародних зустрічей	Здійснення керівництва у частині міжнародної діяльності МОН	Звіти про виконання програми роботи з іноземцями не складалися і керівником МОН не затверджувалися, що є недотриманням пункту 131 Типової інструкції № 736. Натомість складалися звіти про результати міжнародних зустрічей МОН щодо предмета аудиту, які також керівником МОН не затверджувалися		Питання під час попереднього аудиту не досліджувалося

Суть недоліку	Сфера	Короткий опис ідентифікованого недоліку	Рівень ризику	Рівень ризику при попередньому аудиті
Недостатній контроль у частині складання звітів	Управління діяльністю в частині складання звітів про виконання оперативних планів МОН	МОН не здійснювало контролю за достовірністю Звіту про виконання Оперативного плану МОН на 2024 рік, зокрема в частині виконання заходу 2 «Здійснити заходи щодо посилення інституційної спроможності та інфраструктурного забезпечення МУШ» завдання 7.3.1.3 «Розбудова спроможності державного ліцею «Міжнародна українська школа» як осередку просування української культури», Стратегічної цілі 7.3 «Учасники освітнього процесу та науковці знають та поділяють цінності ЄС та використовують можливості європейського освітнього та дослідницького простору», Пріоритету 7 «Європейська інтеграція України у сферах освіти і науки»		
Недостатня дієвість системи внутрішнього контролю	Управління діяльністю в частині обліку інформаційних систем	МОН як власник АІКОМ не надавало доручення на право розпоряджатися ним ДНУ «ІОА». За даними МОН, АІКОМ обліковується на балансі ДНУ «ІОА»		Питання під час попереднього аудиту не досліджувалося
Недостатній контроль щодо обліку учнів	Здійснення керівництва та управління діяльністю у відповідній сфері	МУШ не веде обліку екстернів в АІКОМ		Питання під час попереднього аудиту не досліджувалося
Недостатня координація в МОН внутрішнього контролю	Здійснення керівництва та управління діяльністю у відповідній сфері	У 2024 і 2025 роках (станом на поточну дату) МОН не забезпечило моніторингу міжнародної взаємодії з іноземними державами, міжнародними організаціями та установами		Питання під час попереднього аудиту не досліджувалося
Недостатня координація в МОН внутрішнього контролю	Здійснення керівництва та управління діяльністю у відповідній сфері	Наказ № 1014 не зареєстрований у Міністерстві юстиції України		Питання під час попереднього аудиту не досліджувалося
Недостатня координація в МОН внутрішнього контролю	Здійснення керівництва та управління діяльністю у відповідній сфері	Строк дії наказу № 1014 не обмежується терміном дії особливого періоду		Питання під час попереднього аудиту не досліджувалося

Високий ризик — основні питання, які варті уваги вищого керівництва об'єкта контролю, оскільки їх результатом можуть стати фінансові наслідки, пов'язані з недоліками внутрішнього контролю

Середній ризик — важливі питання, на які повинен звернути увагу управлінський персонал відповідно до сфер відповідальності

Низький ризик — проблеми більш незначного характеру, для вирішення яких необхідні вдосконалення

2.2. РЕКОМЕНДАЦІЇ, НАДАНІ ОБ'ЄКТУ КОНТРОЛЮ

Назва	Сфера	Рекомендація	Реагування управлінського персоналу
Запровадження процесів внутрішнього контролю	Здійснення керівництва та управління діяльністю	Здійснити до 01.09.2025 ідентифікацію ризиків та забезпечити документальне оформлення фіксації їх процесів	Виконання буде забезпечене
Запровадження координації внутрішнього контролю МОН	Здійснення керівництва та управління діяльністю	Визначити до 01.08.2025 координатора з питань внутрішнього контролю в МОН	Виконання буде забезпечене
Удосконалення процесів завдань і функцій	Здійснення керівництва та управління діяльністю у відповідній сфері	Забезпечити затвердження керівником МОН звітів за результатами міжнародних зустрічей, що відбуваються в МОН	Виконання буде забезпечене
Удосконалення процесів завдань і функцій	Здійснення керівництва та управління діяльністю у відповідній сфері	Забезпечити достовірність відображення даних у звітах про виконання Оперативного плану МОН	Виконання буде забезпечене
Удосконалення процесів завдань і функцій	Здійснення керівництва та управління діяльністю у відповідній сфері	МОН врегулювати питання щодо правових підстав розпорядження ДНУ «ІОА» АІКОМ	Виконання буде забезпечене
Удосконалення процесів завдань і функцій	Здійснення керівництва та управління діяльністю у відповідній сфері	МОН зобов'язати МУШ здійснювати облік екстернів в використанні АІКОМ	Виконання буде забезпечене
Удосконалення процесів завдань і функцій	Здійснення керівництва та управління діяльністю у відповідній сфері	Забезпечити моніторинг міжнародної взаємодії МОН з іноземними державами, міжнародними організаціями та установами	Виконання буде забезпечене
Удосконалення процесів завдань і функцій	Здійснення керівництва та управління діяльністю у відповідній сфері	Забезпечити МОН подання наказу № 1014 на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та в подальшому забезпечувати реєстрацію наказів МОН, що зачіпають права, свободи, законні інтереси і стосуються обов'язків громадян	Виконання буде забезпечене
Удосконалення процесів завдань і функцій	Здійснення керівництва та управління діяльністю у відповідній сфері	МОН внести зміни до наказу № 1014 у частині обмеження строку його дії терміном особливого періоду	Виконання буде забезпечене

3. ІНШІ ПИТАННЯ, ЯКІ МАЮТЬ БУТИ ПОВІДОМЛЕНІ

Незалежність

Незалежність Рахункової палати забезпечується Законом України «Про Рахункову палату». Між Рахунковою палатою та МОН, МУШ, ДНУ «ІОА», ліцеями № 109 і № 171 немає жодних відносин, що можуть вплинути на її об'єктивність і незалежність

Міжнародні стандарти вищих органів аудиту

У Звіті немає питань, які відповідно до Міжнародних стандартів вищих органів аудиту мали, але не були повідомлені МОН

Співпраця з іншими аудиторами

Цей аудит не потребував співпраці з іншими аудиторами або залучення зовнішніх незалежних експертів

Застосовувані стандарти аудиту

Ми провели цей аудит згідно з Методологією проведення аудиту відповідності, затвердженою рішенням Рахункової палати від 06 червня 2023 р. № 12-3, що ґрунтується на Міжнародних стандартах вищих органів аудиту (ISSAI 100 «Фундаментальні принципи аудиту державного сектору» та ISSAI 400 «Принципи аудиту відповідності»). Результати аудиту дають підстави висловити обґрунтовану впевненість.

Предмет та обсяг аудиту

Дотримання МОН керівних вимог, які регулюють забезпечення можливості українським дітям в європейських країнах здобувати українську шкільну освіту та права на освіту цих дітей у школах європейських країн.

Обмеження аудиту

Аудит проведено з обмеженнями, встановленими Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX (зі змінами).

Використані методи аудиту

Метод	Результат
Узагальнення, систематизація, аналіз та порівняння нормативно-правових актів, розпорядчих та інших документів	Отримати впевненість у повноті врегулювання законодавством забезпечення можливості українським дітям в європейських країнах здобувати українську шкільну освіту та права на освіту цих дітей у школах європейських країн
Аналіз методів організації роботи об'єкта контролю	Оцінити можливості МОН виконувати покладені повноваження та функції у відповідній сфері
Отримання пояснень та інформації від посадових осіб об'єкта контролю	Отримати підтвердження фактів та відомостей, відображених в інформації та документах, уточнення осіб, відповідальних за питання забезпечення можливості українським дітям в європейських країнах здобувати українську шкільну освіту та права на освіту цих дітей у школах європейських країн
Аналітичні процедури, порівняння, документальна перевірка, підтвердження	Отримання впевненості щодо достовірності зібраних під час аудиту доказів, підтвердження отриманої від МОН інформації в ДНУ «ІОА», МУШ, ліцеях № 109, № 171
Надсилання запитів іншим учасникам (МЗС)	Отримати інформацію про результати співпраці МЗС з МОН у частині обліку українських дітей, які перебувають за кордоном, та моніторингу реалізації їх права на освіту, а також щодо закладів освіти, які функціонують за кордоном, навчання в яких здійснюється українською мовою або вивчається українська мова
Дослідження й аналіз матеріалів медіа, інтернет-видань тощо	Отримати думку зовнішніх зацікавлених осіб, суспільне бачення питання стану забезпечення можливості українським дітям в європейських країнах здобувати українську шкільну освіту та права на освіту цих дітей в школах європейських країн

Голова Рахункової палати

Ольга ПІЩАНСЬКА

ДОДАТКИ

Додаток 1

Критерії аудиту та результати виконання

№ з/п	Питання аудиту	Критерії аудиту	Результати виконання
1.	Яким чином МОН забезпечує реалізацію права на шкільну освіту українських дітей в європейських країнах		
1.1.	Яким чином МОН здійснює моніторинг реалізації права на шкільну освіту українських дітей в європейських країнах	1. МОН забезпечило функціонування державної інформаційної системи для обліку дітей шкільного віку та учнів. 2. Сформована актуальна база даних про здобувачів шкільної освіти, які перебувають на території інших країн. 3. МОН володіє інформацією про дітей шкільного віку, не охоплених навчанням. 4. Наявні статистичні звіти про кількість дітей шкільного віку за формою і у порядку, затвердженими МОН. 5. МОН здійснює взаємодію з іншими державними органами у частині обміну інформацією (даними) про українських дітей в європейських країнах	1. Критерій виконано частково. МОН забезпечило функціонування АІКОМ, який забезпечує збір, обробку та аналіз даних про дітей, учнів і заклади освіти у дошкільній, загальній середній, позашкільній освіті та поступово — професійній. Власником АІКОМ та володільцем інформації, що обробляється в ньому, є держава в особі МОН, а технічним адміністратором — ДНУ «Інститут освітньої аналітики». Водночас система не є досконалою і не забезпечує повною мірою обліку, зокрема, в АІКОМ не ведеться облік дітей, не охоплених навчанням. Моніторинг реалізації права на шкільну освіту українських дітей в європейських країнах здійснюється в оперативному порядку за даними, отриманими від органів управління освітою обласних державних адміністрацій. 2. Критерій виконано частково. Актуальна база даних про здобувачів шкільної освіти, які перебувають на території інших країн, не створена, що не відповідає Рекомендаціям Комітету ВРУ, при цьому в АІКОМ реалізована можливість в особових картках зазначити зовнішнє переміщення та країну перебування дітей, які вимушено виїхали за кордон, але залишаються в українській системі освіти, незалежно від місця їх перебування. 3. Критерій виконано частково. МОН володіє інформацією про кількість дітей які не навчаються у закладах освіти, за визначеними причинами та про кількість дітей, які не навчаються для здобуття повної загальної середньої освіти, за віком про що складається звіт. Водночас функціонуюча версія АІКОМ можливості обліку дітей, не охоплених навчанням, не передбачає. 4. Критерій виконано. Статистичні звіти щодо кількості дітей систематично складаються за формою і у порядку, встановленим МОН. Річні звіти розміщені на сайті ДНУ «ІОА». 5. Критерій виконано частково. Здійснюється міжвідомча взаємодія МОН з МЗС, органами управління освітою та закордонними установами в частині організації вручення документів про освіту дітям за кордоном, проведення НМТ у 32 країнах, забезпечення навчальною літературою, а також спільної участі у підготовці нормативних актів. Водночас не зафіксовано міжвідомчого обміну даними про учнів, які перебувають за кордоном
Загальний коментар		Моніторинг реалізації права на шкільну освіту українських дітей, які перебувають за кордоном, МОН здійснює частково. Хоча система АІКОМ дає змогу фіксувати факт переміщення дітей за кордон, вона охоплює лише тих, хто залишається в межах української освітньої системи. Актуальна база даних щодо українських дітей — здобувачів освіти, які перебувають за кордоном, не створена, а статистичні звіти не враховують таких дітей. Нездійснення міжвідомчого обміну інформацією обмежує повноцінний моніторинг. Таким чином, інформаційно-аналітичне забезпечення МОН є недостатнім для комплексного відстеження доступу українських дітей до шкільної освіти за межами України	

№ з/п	Питання аудиту	Критерії аудиту	Результати виконання
1.2.	Чи спрямоване міжнародне співробітництво МОН на забезпечення права на шкільну освіту українських дітей в країнах Європи	1. МОН здійснює міжнародне співробітництво у сфері освіти щодо забезпечення шкільною освітою українських дітей в європейських країнах. 2. МОН уклало міжнародні договори (угоди про співробітництво) і забезпечило виконання взятих за міжнародними договорами України зобов'язань щодо предмета аудиту. 3. МОН здійснює взаємодію з відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій щодо забезпечення шкільною освітою українських дітей у європейських країнах. 4. МОН здійснює заходи з популяризації та вивчення української мови та культури за кордоном	1. Критерій виконано частково. МОН здійснює міжнародне співробітництво для забезпечення права українських дітей на шкільну освіту в європейських країнах. У 2022–2023 роках моніторинг міжнародної діяльності МОН здійснювався, однак з січня 2024 року, у МОН немає підтвердження фактичного проведення моніторингу результатів міжнародної співпраці. 2. Критерій виконано частково. МОН підписало Угоду про співпрацю з Міністерством освіти, молоді та спорту Чеської Республіки, яка наразі не реалізується. Також внесено зміни до Програми співробітництва з Міністерством освіти, досліджень, розвитку та молоді Словацької Республіки, що дають змогу словацькій стороні фінансувати заходи, спрямовані на розвиток двомовної освіти для українських переміщених дітей. Водночас Міністерство не володіє інформацією про результати реалізації цієї Програми. Крім того, МОН уклало меморандуми з іншими країнами. Разом з тим МОН не уклало міжнародних угод, безпосередньо спрямованих на забезпечення права українських дітей на здобуття шкільної освіти в країнах Європи. 3. Критерій виконано частково. МОН здійснює взаємодію з органами іноземних держав і міжнародними організаціями під час проведення міжнародних зустрічей, круглих столів, відряджень, під час яких, зокрема, обговорюються питання розвитку шкільної освіти. При цьому звіти про виконання програми роботи з іноземцями не складалися і не затверджувалися керівником МОН, що є недотриманням пункту 131 Типової інструкції № 736. Натомість складалися звіти про результати міжнародних зустрічей МОН щодо предмета аудиту, які керівником МОН також не затверджувалися. 4. Критерій виконано. МОН вжило заходів з популяризації та вивчення української мови та культури за кордоном, зокрема шляхом проведення міжнародних конкурсів, онлайн-курсів; та через співпрацю з дипломатичними установами за участі МЗС
	Загальний коментар		Міжнародне співробітництво МОН спрямоване на забезпечення права українських дітей на шкільну освіту за кордоном. Водночас із січня 2024 року у МОН немає підтвердження фактичного здійснення моніторингу результатів міжнародної співпраці, що унеможливорює оцінювання ефективності вжитих заходів. МОН підписало угоду про співпрацю (яка не реалізується) та внесло зміни до програми співробітництва (інформації про виконання в МОН немає). Крім того, МОН підписало меморандуми з іншими країнами. Водночас міжнародних угод, спрямованих на забезпечення права українських дітей на здобуття шкільної освіти в країнах Європи, МОН не уклало. МОН здійснює міжнародну взаємодію щодо освіти українських дітей за кордоном, однак звіти про виконання програми роботи з іноземцями не складалися і не затверджувалися керівником МОН, що є недотриманням пункту 131 Типової інструкції № 736. Натомість складалися звіти про результати міжнародних зустрічей МОН щодо предмета аудиту, які керівником МОН також не затверджувалися. МОН здійснює популяризацію української мови та культури за кордоном, зокрема шляхом проведення міжнародних конкурсів, онлайн-курсів, а також у співпраці з дипломатичними установами за участі МЗС

№ з/п	Питання аудиту	Критерії аудиту	Результати виконання
1.3.	Чи забезпечило МОН обов'язковість здобуття шкільної освіти українським дітям, які перебувають в європейських країнах	1. Вжиті заходи для забезпечення обов'язкового здобуття шкільної освіти українськими дітьми, які тимчасово перебувають в європейських країнах і не навчаються в школах країни перебування. 2. Вжиті заходи для забезпечення безперервності здобуття української освіти дітьми, які вимушено опинилися за кордоном. 3. МОН вжиті заходи для створення та функціонування за кордоном закладів освіти, в яких навчання здійснюється українською мовою або вивчається українська мова	1. Критерій виконано частково. МОН для забезпечення обов'язкового здобуття шкільної освіти українськими дітьми за кордоном докладає зусиль задля організації дистанційного навчання, зокрема з використанням державної платформи ВШО, підтримки українських шкіл за кордоном шляхом забезпечення їх навчальною літературою через закордонні дипломатичні установи України. Водночас МОН не володіє інформацією щодо кількості українських дітей шкільного віку за кордоном та їх охоплення шкільною освітою, що не дає змоги планувати подальші заходи із забезпечення обов'язкового здобуття шкільної освіти українськими дітьми, які перебувають в європейських країнах. 2. Критерій виконано частково. МОН для забезпечення безперервності права дітей, які вимушено опинилися за кордоном, на здобуття української освіти затвердило низку нормативних документів, зокрема для запровадження вивчення такими дітьми предметів українознавчого компонента. Методичні рекомендації № 563 пропонують поєднувати навчання в закордонній та українській школах за різними формами навчання, проте МОН не забезпечило розроблення та впровадження ефективного механізму для поєднання навчання в школах країн перебування та українській системі освіти, що призвело до подвійного навантаження учнів і ускладнило процес здобуття освіти. 3. Критерій виконано частково. На сьогодні МОН опрацьовує Порядок визнання та ведення обліку суб'єктів освітньої діяльності, що забезпечують здобуття громадянами України освіти за кордоном, проводяться консультації та наради з представниками закордонних навчальних закладів для налагодження освітнього процесу для українських дітей за кордоном. Водночас даних щодо кількості закладів освіти, в яких навчання здійснюється українською мовою або вивчається українська мова, у МОН немає
	Загальний коментар		МОН не володіє інформацією щодо загальної кількості дітей, які тимчасово перебувають за кордоном, що не дає змоги оцінити рівень охоплення українських дітей освітою за кордоном та окреслити проблемні питання. Також, Міністерство не забезпечило розроблення та впровадження ефективного механізму безперервного навчання для дітей, які вимушено перебувають за кордоном. Методичні рекомендації № 563 пропонують поєднання навчання в школі країни перебування та українській школі (дистанційна, сімейна, екстернатна форми), але це призводить до подвійного навантаження учнів і ускладнює процес здобуття освіти. Для зменшення навантаження таким дітям МОН запроваджено вивчення предметів українознавчого компонента, але через неухвалення Міністерством своєчасних рішень, час для адаптації дітей втрачено. Даних про кількість українських шкіл за кордоном у МОН немає, облік таких шкіл не ведеться, проте МОН розробляє порядок обліку шкіл та інших суб'єктів освітньої діяльності, що забезпечують навчання громадян України за кордоном

№ з/п	Питання аудиту	Критерії аудиту	Результати виконання
2.		Чи забезпечило МОН можливість українським дітям в європейських країнах здобувати українську шкільну освіту	
2.1.	Чи дотримало МОН керівні вимоги щодо доступності української повної загальної середньої освіти для українських дітей в європейських країнах	1. МОН здійснило нормативно-правове забезпечення питання доступності української шкільної освіти для українських дітей за кордоном. 2. Для дітей, які тимчасово перебувають за межами України, організовано здобуття освіти за дистанційною формою або з використанням технологій дистанційного навчання. 3. Здійснено навчально-методичне забезпечення процесу здобуття української шкільної освіти за кордоном. 4. Розроблена система взаємодії з дітьми за кордоном для збереження їхньої національної ідентичності	1. Критерій виконано частково. Видані МОН накази не регулюють повною мірою питання доступності української шкільної освіти для українських дітей, які тимчасово перебувають за кордоном. Наказом № 274 (від 28.03.2022) передбачено можливість навчання за будь-якою найбільш безпечною формою в українських школах учнів, зокрема тих, які проживають (перебувають) за межами України. Впроваджене МОН у 2023 році вивчення окремих предметів українознавчого компонента згідно з Типовою освітньою програмою № 1014 хоч і спрямоване на збереження національної ідентичності українських дітей за кордоном, проте у частині обсягів навчального навантаження учнів не відповідає чинним державним стандартам повної загальної середньої освіти. 2. Критерій виконано. Починаючи з 2022 року, в українських школах дистанційно навчалися понад 500 тис. дітей, які вимушено виїхали за межі України. За даними МОН станом на 01.04.2025 за дистанційною формою навчається 50,6 відс. учнів за кордоном (181,6 тис. осіб), інші — з використанням технологій дистанційного навчання, а саме: 47,8 відс. — за індивідуальною формою (сімейна, екстернатна), 2 відс. — вивчають предмети українознавчого компонента. 3. Критерій виконано частково. МОН здійснило навчально-методичне забезпечення процесу здобуття української шкільної освіти, зокрема і для учнів, які перебувають за кордоном. Так, наказами МОН затверджено методичні рекомендації №№ 563, 701. Водночас, місцевим управлінням освіти листом МОН від 15.08.2023 № 1/12131-23 надіслано рекомендації щодо використання модифікованих програм вивчення української мови в 5–11 класах закладів загальної середньої освіти, хоча їх затверджено наказом МОН лише 16.05.2024. 4. Критерій виконано частково. Система взаємодії з дітьми за кордоном не розроблена. При цьому МОН вжило окремих заходів, спрямованих на унормування питань недопущення втрати зв'язку з українськими дітьми за кордоном. Згідно з Методичними рекомендаціями № 563 доцільно утриматися від відрахування із закладу освіти осіб, які вимушено опинилися за межами України. Абзацом другим пункту 3 розділу IV Порядку № 367 визначено, що не допускається відрахування учнів, щодо яких немає будь-якої інформації про місце їхнього проживання (перебування)
Загальний коментар		Починаючи з 2022 року, МОН організувало навчання в українських школах за дистанційною формою або з використанням технологій дистанційного навчання для понад 500 тис. українських дітей, які вимушено опинилися за кордоном. МОН здійснило навчально-методичне забезпечення процесу здобуття української шкільної освіти за кордоном, водночас окремі рекомендації наказами МОН затверджені після їхнього надсилання місцевим управлінням освіти. Запровадження у 2023 році вивчення предметів українознавчого компонента спрямоване на збереження національної ідентичності українських дітей за кордоном, при цьому таке навчання потребує узгодження з державними стандартами повної загальної середньої освіти у частині навчального навантаження. Наразі не розроблена система взаємодії з дітьми за кордоном. Разом з тим окремі нормативні документи свідчать про вжиття заходів для недопущення відрахування зі шкіл дітей, які вимушено опинилися за кордоном	

№ з/п	Питання аудиту	Критерії аудиту	Результати виконання
2.2.	Чи забезпечило МОН функціональну та інституційну спроможність Державного ліцею «Міжнародна українська школа» для навчання українських дітей в європейських країнах (далі — МУШ)	1. МОН вжиті заходи щодо розширення функціональної та інституційної спроможності МУШ. 2. МОН контролює забезпечення МУШ права на загальну середню освіту громадян України, які тимчасово чи постійно перебувають за кордоном	1. Критерій виконано частково. Станом на 01.04.2025 кількість партнерських ГО / асоціацій МУШ за кордоном зросла з 36 у 10 країнах у 2021/2022 н. р. до 50 у 14 країнах у 2024/2025 н. р.; на 01.01.2025 кількість екстернів збільшилася на 5763 особи порівняно з 01.01.2022, та кількість штатних одиниць — до 77,5 од з 42 од. відповідно. Водночас розширення функціональної та інституційної спроможностей МУШ стримується невизначенням у Стратегії МУШ 2023–2028 чітких стратегічних напрямів розвитку закладу та недостатністю площі наявного приміщення. 2. Критерій виконано частково. МОН отримує від МУШ планові показники діяльності та контролює їх виконання з метою забезпечення здобуття повної загальної середньої освіти здобувачами, які постійно або тимчасово перебувають за кордоном. МОН відповідно до пункту 5.8 Статуту МУШ ініціювало створення Піклувальної ради МУШ, затвердило відповідне положення та її склад. Піклувальна рада МУШ провела оцінку діяльності МУШ щодо відповідності цілям Стратегічного плану МОН на 2027 рік. Водночас аудитом не підтверджено здійснення МОН контролю за дотриманням закладом пункту 1.8 Статуту МУШ щодо забезпечення права на загальну середню освіту громадян України, які тимчасово чи постійно перебувають за кордоном
Загальний коментар		МОН забезпечує функціональну та інституційну спроможність МУШ для навчання українських дітей в європейських країнах. Зокрема, кількість ГО / асоціацій за кордоном зросла з 36 у 10 країнах у 2021/2022 н. р. до 50 у 14 країнах у 2024/2025 н. р., кількість екстернів станом на 01.01.2025 збільшилася на 5763 особи порівняно з 01.01.2022 та кількість штатних одиниць — до 77,5 од з 42 од. відповідно. Водночас досягнення цілей стримується низкою факторів, серед яких — недостатність площі наявного приміщення для розміщення працівників після збільшення штатної чисельності. МОН загалом здійснює контроль за дотриманням Статуту МУШ, зокрема заклад надає інформацію про виконання планових показників діяльності. Також Міністерство ініціювало створення Піклувальної ради МУШ, яка здійснювала оцінку діяльності закладу на відповідність цілям Стратегічного плану 2027. Водночас здійснення МОН контролю за дотриманням закладом пункту 1.8 Статуту МУШ щодо забезпечення права на загальну середню освіту громадян України, які тимчасово чи постійно перебувають за кордоном, не підтверджено	

Узагальнення ідентифікованих аудитом випадків невідповідності предмета аудиту

№ з/п	Питання аудиту	Нормативно-правовий акт	Невідповідності
1.	Яким чином МОН забезпечує реалізацію права на шкільну освіту українських дітей в європейських країнах		
1.1	Яким чином МОН здійснює моніторинг реалізації права на шкільну освіту українських дітей в європейських країнах	Порядок ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку, вихованців та учнів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 року № 684 (зі змінами від 05.09.2023) (абзац перший пункту 3, застосовується з 01.07.2024)	Функціонуюча версія АІКОМ не забезпечує ведення обліку дітей, не охоплених навчанням. Така можливість передбачена у модернізованій версії АІКОМ, яка наразі перебуває на стадії впровадження
		Положення про програмно-апаратний комплекс «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту», затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 02 грудня 2021 року № 1255 (абзац десятий пункту 12, абзац перший пункту 11)	За даними МОН АІКОМ обліковується на балансі ДНУ «ІОА». МОН як власник АІКОМ не надавало доручення на право розпоряджатися ним ДНУ «ІОА»
		Рекомендації слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, затверджені рішенням Комітету від 07.06.2023 (протокол № 122) (підпункти 10.1 і 10.2 пункту 10)	Спільна актуальна база даних про здобувачів освіти, які є внутрішньо переміщеними особами, та тих, хто перебуває на території інших країн, не створена. Не зафіксовані факти міжвідомчого обміну даними про українських дітей через інформаційні системи або електронну верифікацію
		Порядок ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку, вихованців та учнів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 року № 684 (зі змінами від 05.09.2023) (абзац перший пункту 3; абзац другий пункту 5)	Державний ліцей «Міжнародна українська школа» не веде обліку учнів в АІКОМ
		Порядок ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку, вихованців та учнів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 року № 684 (зі змінами від 05.09.2023) (абзац шостий пункту 13)	Статистичні звіти про кількість дітей дошкільного та шкільного віку, вихованців та учнів, у тому числі дітей, не охоплених навчанням, автоматично в АІКОМ не формуються
1.2	Чи спрямоване міжнародне співробітництво МОН на забезпечення права на шкільну освіту українських дітей в країнах Європи	Типова інструкція про порядок ведення обліку, зберігання, використання і інформацію знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 19 жовтня 2016 року № 736 (пункт 131)	Звіти про виконання програми роботи з іноземцями не склалися і не затверджувалися керівником МОН, що є недотриманням пункту 131 Типової інструкції № 736. Натомість склалися звіти про результати міжнародних зустрічей МОН щодо предмета аудиту, які також керівником МОН не затверджувалися
		Положення про директорат міжнародної співпраці, затверджені наказами МОН від 06.12.2023 № 414-а (пункт 2.3.) і від 26.01.2024 № 48-а (пункт 2.3.)	У 2024 і 2025 роках (станом на поточну дату) не забезпечений моніторинг міжнародної взаємодії МОН з іноземними державами, міжнародними організаціями та установами

№ з/п	Питання аудиту	Нормативно-правовий акт	Невідповідності
2.	Чи забезпечило МОН можливість українським дітям в європейських країнах здобувати українську шкільну освіту		
2.1	Чи дотримало МОН керівні вимоги щодо доступності української повної загальної середньої освіти для українських дітей в європейських країнах	Закон України від 05 вересня 2017 року № 2145-VIII «Про освіту» (частина перша статті 33). Базовий навчальний план початкової освіти — додаток 12 до Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 № 87. Базовий навчальний план базової середньої освіти — додаток 23 до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898. Базовий навчальний план загальноосвітніх навчальних закладів II–III ступеня — додаток 1 до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 Закон України від 05 вересня 2017 року № 2145-VIII «Про освіту» (абзац другий частини третьої статті 57'). Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 року № 731 (пункт 2). Указ Президента України від 03 жовтня 1992 року № 493/92 «Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади» (статті 1 і 6) Закон України від 05 вересня 2017 року № 2145-VIII «Про освіту» (абзац другий частини третьої статті 57') Закон України від 05 вересня 2017 року № 2145-VIII «Про освіту» (абзаци перший і другий частини першої статті 57'). Наказ МОН від 28.03.2022 № 274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні» (підпункт 2 пункту 1)	Державними стандартами повної загальної середньої освіти не передбачене одночасне навчання учнів у закладах освіти за кордоном і України. Як наслідок, затверджена наказом МОН від 18.08.2023 № 1014 Типова освітня програма для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України, не відповідає чинним державним стандартам повної загальної середньої освіти у частині навчального навантаження учнів Наказ МОН від 18.08.2023 № 1014 «Про затвердження Типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України» у Міністерством юстиції України не зареєстрований Строк дії наказу МОН від 18.08.2023 № 1014 не обмежується терміном дії особливого періоду Наказ МОН від 07.08.2024 № 1112 «Про затвердження Порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» обмежив право українських дітей, які перебувають за кордоном і не навчаються в школах країн перебування, навчатися в українських школах за дистанційною формою
2.2	Чи забезпечило МОН функціональну та інституційну спроможність Державного ліцею «Міжнародна українська школа» для навчання українських дітей в європейських країнах	Звіт про виконання Оперативного плану МОН на 2024 рік, затверджений 23.01.2025 Міністром освіти і науки України (пріоритет 7 «Європейська інтеграція України у сферах освіти і науки», стратегічна ціль 7.3 «Учасники освітнього процесу та науковці знають та поділяють цінності ЄС та використовують можливості європейського освітнього та дослідницького простору», завдання 7.3.1.3 «Розбудова спроможності державного ліцею «Міжнародна українська школа» як осередку просування української культури», захід 2 «Здійснити заходи щодо посилення інституційної спроможності та інфраструктурного забезпечення МУШ»).	Про виконання заходу 2 у Звіті про виконання Оперативного плану МОН на 2024 рік зазначено: «для оновлення системи адміністрування ліцею... відбулося запровадження адміністративно-освітньої платформи МУШ («НІТ (Навчання і Технології)»). Фактично така платформа не запроваджена

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

АІКОМ	Програмно-апаратний комплекс «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту»
ВОА	Вищий орган аудиту
ВШО	державна вебплатформа «Всеукраїнська школа онлайн»
ГО	Громадські організації
Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти	Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392
Державний стандарт базової середньої освіти	Державний стандарт базової середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898
Державний стандарт початкової освіти	Державний стандарт початкової освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87
Директива Ради ЄС 2001/55/ЄС	Директива Ради ЄС 2001/55/ЄС від 20 липня 2001 року
Директива Ради ЄС 2011/95/ЄС	Директива Ради ЄС 2011/95/ЄС від 13 грудня 2011 року
ДНУ «ІОА»	Державна наукова установа «Інститут освітньої аналітики»
ДУ «УІРО»	Державна установа «Український інститут розвитку освіти»
екстерни в ОЦ	Здобувачі освіти, які проходять підготовку до річного оцінювання у складі освітніх центрів, за кордоном, що діють при громадських організаціях / асоціаціях і співпрацюють з Державним ліцеєм «Міжнародна українська школа» відповідно до укладених договорів
Європейська соціальна хартія	Європейська соціальна хартія від 18 жовтня 1961 року (переглянута 03 травня 1996 року)
Євростат	European Statistical Office, Eurostat
ЄС	Європейський Союз
Загальна декларація прав людини	Загальна декларація прав людини (прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 10.12.1948)
Закон № 2145	Закон України від 05 вересня 2017 року № 2145-VIII «Про освіту»
Закон № 4265	Закон України від 26 лютого 2025 року № 4265-IX «Про внесення змін до статті 6 Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо визнання результатів навчання, здобутих громадянами України за кордоном»
Закон № 463	Закон України від 16 січня 2020 року № 463-IX «Про повну загальну середню освіту»
Звіт про виконання Оперативного плану 2024	Звіт про виконання Оперативного плану Міністерства освіти і науки України на 2024 рік, затверджений 23.01.2025 Міністром Оксеном Лісовим
Звіт Ради Європи	Дослідження з оцінки доступу дітей України до освіти в державах-членах Ради Європи, автор: незалежний експерт Ради Європи з освітньої аналітики Олена Стиславська-Доліва, Рада Європи, Консультативна група з питань дітей України (CGU), Департамент освіти Ради Європи, листопад 2024
Інструкція № 120	Інструкція з організації внутрішнього контролю, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 01.22.2019 № 120

Інструкція № 1741	Інструкція з організації внутрішнього контролю, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 13.12.2024 № 1741
КМУ	Кабінет Міністрів України
Конвенція ООН з подолання дискримінації в освіті	Конвенція з подолання дискримінації в освіті, прийнята 14 грудня 1960 року Генеральною конференцією ООН з питань освіти, науки і культури
Конвенція ООН про права дитини	Конвенція ООН про права дитини, прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 20 листопада 1989 року (підписана Українською РСР 21 лютого 1990 року та ратифікована Постановою Верховної Ради Української РСР від 27 лютого 1991 року № 789-XII)
Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю	Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю від 13 грудня 2006 року (ратифікована Україною 16.12.2009, дата набрання чинності для України 06.03.2010)
Конкурс імені Петра Яцика	Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика
Конкурс імені Тараса Шевченка	Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка
Конституція України	Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР
Ліцей № 109	Ліцей № 109 ім. Т.Г. Шевченка Печерського району м. Києва
Ліцей № 171	Києво-Печерський ліцей № 171 «Лідер» Печерського району м. Києва
Методичні рекомендації № 563	Методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 № 563
МЗС	Міністерство закордонних справ України
Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права	Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 16 грудня 1966 року (ратифікований Українською РСР 19 жовтня 1973 року, дата набрання чинності для Української РСР 03 січня 1976 року)
місцеві управління освіти	департаменти, управління або відділи освіти, створені при обласних, районних державних адміністраціях або органах місцевого самоврядування (міських, селищних, сільських радах)
МОН, Міністерство	Міністерство освіти і науки України
МУШ	Державний ліцей «Міжнародна українська школа»
н. р.	навчальний рік (навчальні роки)
наказ № 1014	Наказ Міністерства освіти і науки України від 18.08.2023 № 1014 «Про затвердження Типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України»
наказ № 1022	Наказ Міністерства освіти і науки України від 21.08.2023 № 1022 «Про забезпечення навчання учнів, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення Російської Федерації і здобувають освіту в закладах освіти країни перебування та України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 01.09.2023 за № 1535 / 40591 (втратив чинність на підставі наказу Міністерства освіти і науки України від 07.08.2024 № 1112)
наказ № 1112	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.08.2024 № 1112 «Про затвердження Порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 08.08.2024 за № 1222 / 42567

наказ № 1367	Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.09.2024 № 1367 «Про деякі питання формування наборів даних з питань повної загальної середньої освіти», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 вересня 2024 року за № 1463/42808
наказ № 1698	Наказ Міністерства освіти і науки України від 04.12.2024 № 1698 «Про створення робочої групи»
наказ № 274	Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.03.2022 № 274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні»
наказ № 328	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.04.2022 № 328 «Про створення піклувальної ради Міжнародної української школи» (із змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 11.03.2024 № 305)
наказ № 595	Наказ Міністерства освіти і науки України від 10.07.2007 № 595 «Про створення загальноосвітнього навчального закладу «Міжнародна українська школа»
наказ № 750	Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.08.2022 № 750 «Про зміну типу та найменування загальноосвітнього навчального закладу І–III ступенів «Міжнародна українська школа»
НМТ	Національний мультипредметний тест
Оперативний план 2023	Оперативний план Міністерства освіти і науки України на 2023 рік, затверджений наказом МОН від 10.01.2023 № 15
Оперативний план 2024	Оперативний план Міністерства освіти і науки України на 2024 рік, затверджений наказом МОН від 29.03.2024 № 421
Оперативний план 2025	Оперативний план Міністерства освіти і науки України на 2025 рік, затверджений наказом МОН від 06.03.2025 № 417
ОЦ	Освітні центри
Піклувальна рада МУШ	Піклувальна рада Державного ліцею «Міжнародна українська школа» затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.04.2022 № 328 «Про створення піклувальної ради Міжнародної української школи» (із змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 11.03.2024 № 305)
Положення № 41	Положення про укладання договорів про співпрацю між Державним ліцеєм «Міжнародна українська школа» та організаціями за кордоном (юридичними особами) при яких діють освітні центри, затверджено наказом Державного ліцею «Міжнародна українська школа» від 09.10.2023 № 41 (схвалено педагогічною радою МУШ від 09.10.2023 № 4)
Положення № 630	Положення про Міністерство освіти і науки України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630
Положення про Директорат міжнародної співпраці МОН	Положення про Директорат міжнародної співпраці, затверджені наказами Міністерства освіти і науки України від 06.12.2023 № 414-а і від 26.01.2024 № 48-а
Порядок № 1112	Порядок та умови здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 07.08.2024 № 1112
Порядок № 367	Порядок зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 № 367, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 05.05.2018 за № 564/32016

Порядок № 684	Порядок ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку, вихованців та учнів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 року № 684
проект Порядку визнання результатів навчання	Проект Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної та/або неформальної освіти у суб'єктів освітньої діяльності, що розташовані за кордоном
проект Стратегії МУШ 2025–2029	проект Стратегії розвитку Державного ліцею «Міжнародна українська школа» на 2025–2029 роки
Рекомендації № 701	Рекомендації щодо використання модифікованих програм з української мови, української літератури, історії України, географії для закладів загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 16.05.2024 № 701
Рекомендації Комітету ВРУ	Рекомендації слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій на тему «Освітні втрати й освітні розриви на рівні загальної середньої освіти: вимірювання та механізми подолання», затверджені рішенням Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, протокол № 122 від 07.06.2023
Розпорядження № 91-р	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 07 березня 2007 року № 91-р «Про утворення загальноосвітнього навчального закладу «Міжнародна українська школа» для громадян України, які проживають за кордоном» (у редакції розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 року № 1144 «Про внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 березня 2007 р. № 91-р»)
Санітарний регламент	Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205, зареєстровано у Міністерстві юстиції України 10.11.2020 за № 1111/35394
Статут МУШ	Статут Державного ліцею «Міжнародна українська школа», затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 20.10.2022 № 935
Стратегічний план 2027	Стратегічний план діяльності Міністерства освіти і науки України до 2027 року, затверджений наказом МОН від 07.03.2024 № 276 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 16.08.2024 № 1149)
Стратегія МУШ 2023–2028	Стратегія розвитку Державного ліцею «Міжнародна українська школа» на 2023–2028 роки, затверджена наказом Державного ліцею «Міжнародна українська школа» від 23.12.2022 № 50
Типова інструкція № 736	Типова інструкція про порядок ведення обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 19 жовтня 2016 року № 736
Типова освітня програма № 1014	Типова освітня програма для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 18.08.2023 № 1014
УВКБ	Управління Верховного Комісара ООН у справах біженців
українознавчий компонент	Скорочена освітня програма з української мови, літератури, історії та географії для зменшення навантаження для учнів, які навчаються очно за кордоном і дистанційно в Україні
Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо процедур повідомлень	Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо процедур повідомлень від 20 листопада 2014 року (ратифікований Україною 16 березня 2016 року, дата набрання чинності для України 02 грудня 2016 року)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр-кт Берестейський, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

**Голові Рахункової палати
Ользі ПІЩАНСЬКІЙ**

Шановна пані Ольго!

За результатами розгляду Вашого листа від 03 червня 2025 року № 05-1694, зареєстрованого в Міністерстві освіти і науки України 04 червня 2025 року за № 26141/0/1-25, щодо результатів аудиту повідомляємо.

Проект Звіту про результати аудиту відповідності на тему «Забезпечення можливості українським дітям в європейських країнах здобувати українську шкільну освіту» опрацьовано й надано відповідні зауваження та коментарі.

Додаток: на 21 арк.

**З повагою
заступник Міністра**

Надія КУЗЬМИЧОВА

Котусенко Олена 481 47 59

МОН № 1/12503-25 від 14.06.2025

Підписав: Кузьмичова Надія Юріївна
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000620F3A00C726DA00
Дійсний: з 14.10.2024 13:35:30 по 14.10.2026 13:35:30

Рахункова палата
№ 1581/05 від 16.06.2025 09:36

**Зауваження щодо змісту
проєкту Звіту про результати аудиту відповідності на тему
«Забезпечення можливості українським дітям в європейських країнах здобувати українську шкільну освіту»**

№ з/п	Структурний підрозділ МОН	Викладено в акті	Коментарі (застереження) до викладеного
1.	Директорат міжнародної співпраці	<i>(до абзацу 2 на с.7)</i> Міністерство не уклало міжнародних угод щодо навчання українських дітей за кордоном.	Міністерство освіти і науки України підтверджує, що не уклало окремих двосторонніх або багатосторонніх міжнародних договорів, предметом яких є виключно забезпечення права українських дітей на шкільну освіту за кордоном. Водночас, це зумовлено тим, що право на освіту для українських дітей, які тимчасово перебувають за кордоном, уже гарантоване на рівні законодавства приймаючих країн. Зокрема, у країнах ЄС — положеннями Директиви Ради ЄС 2001/55/ЄС, що забезпечують доступ до освіти на умовах, подібних до громадян країни перебування. Крім того, МОН не отримувало звернень громадян України чи повідомлень від МЗС щодо випадків обмеження доступу українських дітей до шкільної освіти за кордоном. Індивідуальні запити, зокрема на надання підручників або матеріалів, опрацьовуються в межах наявного ресурсу в робочому порядку.

			Процедура укладення міжнародного договору є юридично складною, ресурсоємною та потребує політичної волі обох сторін. У нинішніх умовах воєнного стану більш ефективними виявляються інші інструменти міжнародної взаємодії, зокрема меморандуми, протоколи, програми співпраці тощо. Вони також мають ознаки міжнародних домовленостей, дозволяють досягати змістовних результатів та оперативно реагувати на виклики — наприклад, меморандуми з освітніми установами Словаччини, Кембриджу, Сенатом землі Берлін та ін. Отже, відсутність формалізованих міжурядових угод не свідчить про бездіяльність МОН у сфері міжнародної співпраці. Навпаки, МОН активно використовує доступні міжнародно-правові інструменти з урахуванням специфіки зовнішньополітичного контексту, забезпечуючи інтереси українських дітей за кордоном.
2.	Директорат шкільної освіти	<i>(до абзацу 5 на с. 7)</i> Зменшення кількості учнів за кордоном в українській системі освіти свідчить про адаптацію школярів до освітніх систем країн перебування.	Некоректне формулювання, оскільки не враховано інші фактори, які впливають на зазначену статистику, зокрема випуск учнів та повернення в Україну. Теза про адаптацію школярів до освітніх систем країн перебування не базується на підтверджених фактах (наприклад, кількісних та якісних показниках окремих досліджень), тому потребує коригування або виключення зі звіту.

3.	Директорат шкільної освіти	(с. 7-8) «...впроваджено навчання за українознавчим компонентом – вивчення за модифікованими (скороченими) програмами (6 – 8 годин на тиждень) предметів, які не вивчаються в 8 школах країн перебування. Водночас таке навчання потребує узгодження з державними стандартами повної загальної середньої освіти на строк особливого періоду. З 2025 / 2026 н. р. – така форма стане єдиною інституційною формою навчання учнів, які перебувають за кордоном і не навчаються в школі країни перебування. Як наслідок, частина учнів (181,6 тис.) буде позбавлена можливості продовжити навчання за дистанційною формою» (до абз 1 с. 9) Впроваджене МОН у 2023 році навчання за українознавчим компонентом українських дітей, які вже навчаються в школах країн перебування, не узгоджується з державними стандартами повної загальної середньої освіти, а регуляторні обмеження, які почнуть діяти з початку 2025 / 2026 навчального	Відповідно до наказу МОН від 15.05.2023 № 563 діти-громадяни України, які вимушено перебувають за кордоном, можуть навчатися в закладі освіти країни перебування або поєднувати навчання в закладі освіти країни перебування за очною формою та в закладі загальної середньої освіти України за однією з форм навчання, передбачених законодавством (дистанційною, сімейною (домашньою), екстернатною). Крім того, відповідно до Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН від 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу МОН від 10 лютого 2021 року № 160) дистанційна форма належить до інституційної форми здобуття освіти, незалежно від того, на основі якої Типової освітньої програми було розроблено Освітню програму закладу загальної середньої освіти, у якому здійснюється навчання учнів, з огляду на це не виникають обмеження факту навчання за дистанційною формою для українських учнів за кордоном. МОН підготовлений проєкт змін до наказу МОН №1112, спрямованих на забезпечення безперервності здобуття повної загальної середньої освіти за дистанційною формою. Проєкт перебував на громадському обговоренні до 30 травня 2025 року, а звіт про громадське обговорення проєкту оприлюднений на сайті МОН за посиланням: https://surli.cc/yvghhk. Станом на початок червня 2025 року проєкт наказу проходить погодження із заінтересованими центральними органами виконавчої влади та буде у червні 2025 року

		року, створюють ризики обмеження можливості шкільного навчання за дистанційною формою для українських дітей, які перебувають за кордоном.	надісланий до Міністерства юстиції України на державну реєстрацію. Проектом змін, зокрема, передбачено, що учні, які перебувають за кордоном і не здобувають освіту в очній (денній) формі в закладах освіти країни перебування, мають можливість опановувати усі навчальні предмети (інтегровані курси), обов'язкові для вивчення, а також вибіркові (за вибором учнів) освітні компоненти, передбачені освітньою програмою закладу освіти, в якому вони навчаються за дистанційною формою. Тоді як учні, які здобувають освіту в очній (денній) формі в закладах освіти за кордоном, зможуть за дистанційною формою вивчати в закладах освіти України окремі навчальні предмети (інтегровані курси), передбачені типовою освітньою програмою для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України. Такий підхід дозволяє уникнути подвійного навчального навантаження на учнів та спонукає їх залишатися частиною освітньої системою України. Крім того, МОН напрацьовані зміни до типовою освітньою програмою для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України, які передбачають розширення Типового навчального плану для учнів 9-11 класів за рахунок внесення в них додаткових

			годин для вивчення предметів, з яких проводиться державна підсумкова атестація (математики, іноземної мови та предмету на вибір - біології, географії, фізики, хімії). Проект наказу проходить внутрішнє погодження у структурних підрозділах МОН. Крім того, наголошуємо, що заувага про неузгодженість типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України, з українознавчим компонентом українських дітей, які вже навчаються в школах країн перебування, із державними стандартами повної загальної середньої освіти є некоректною. Статтею 1 Закону України «Про повну загальну середню освіту» зазначається, що державний стандарт повної загальної середньої освіти є документом, що не лише визначає загальні обсяги навчального навантаження здобувачів освіти, але і визначає вимоги до їх компетентностей і до згрупованих за відповідними освітніми галузями обов'язкових результатів навчання, яких вони мають досягти на відповідному рівні повної загальної середньої освіти. Наголошуємо, що чинні механізми зарахування результатів навчання, здобутих за кордоном, а також опанування учнями інших предметів (поза предметами українознавчого компоненту) за сімейною або екстернатною формою здобуття освіти в закладі освіти України засвідчують виконання законодавчої вимоги про

			досягнення здобувачами освіти необхідних до цих державних стандартів результатів навчання.
4.	Директорат шкільної освіти	<i>(до абзацу 4 на с.8)</i> Водночас, через відсутність впровадженого дистанційного навчання, недостатність площі приміщення МУШ, а також через затримку у затвердженні ключових стратегічних документів, зокрема нової Стратегії МУШ, діяльність та розвиток МУШ має обмеження	У чинному статуті Державного ліцею «Міжнародна українська школа» (редакції 2022 року) (далі-МУШ) у пункті 3.23 зазначено, що ліцей уводить дистанційну форму навчання поступово, залежно від наявного кадрового та матеріально-технічного забезпечення. Водночас звертаємо увагу, що поточне невведення в МУШ дистанційної форми навчання не позбавляє українських дітей здобувати повну загальну середню освіту за дистанційною формою в інших закладах освіти України. Станом на початок червня 2025 року понад 50 ЗЗСО забезпечують прийом учнів на навчання в дистанційні класи за українознавчим компонентом на спеціально розробленій МОН України платформі: https://ukrainian.studies.mon.gov.ua/list/. Інформуємо, що кількість екстернів МУШ зросла з травня 2024 року на травень 2025 року на 23%. Кількість учнів станом на 20.05.2025 складає 8856. Кількість освітніх центрів МУШ з вересня 2024 року по травень 2025 року зросла на 16%. Наразі на фінальній стадії перебуває процес зміни приміщення для Державного ліцею «Міжнародна

			українська школа». Вже до початку нового навчального року МУШ змінить адресу та розширить площу навчального закладу, що створить більш комфортні умови для працівників та здобувачів освіти. Станом на червень 2025 року Державний ліцей «Міжнародна українська школа» розміщується за адресою: м. Київ, Кловський узвіз, 8 у нежитловому приміщенні Українського державного центру позашкільної освіти. Загальна площа займаних нежитлових приміщень становить 244,6 кв. м та включає шість кімнат: п'ять — на першому поверсі й одну — у підвальному приміщенні. Наразі ліцей перебуває на етапі підготовки до переїзду в нове нежитлове приміщення за адресою: м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 36, у будівлі ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». Заплановано використання третього поверху загальною площею 661,9 кв. м, що включає 11 кімнат та одне санітарно-технічне приміщення.
5.	Директорат шкільної освіти	<i>(до абзацу 8 на с. 8)</i> Через відсутність механізму обліку дітей, які тимчасово перебувають за кордоном, на сьогодні не сформована актуальна база даних здобувачів освіти за кордоном. <i>(до абзацу 2 на с.10)</i> Не визначений механізм обліку дітей, які перебувають за кордоном і не охоплені українською або іноземною освітою.	Формулювання про відсутність механізму обліку дітей, які тимчасово перебувають за кордоном, та про несформованість актуальної бази даних здобувачів освіти за кордоном потребує уточнення, оскільки наразі МОН України засобами АІКОМ акумулює інформацію щодо учнів, які перебувають за кордоном, і продовжують здобуття освіти у закладах освіти України за будь-якою із наявних форм (дистанційною, індивідуальною у форматі екстернатного або сімейного навчання). Відповідними індивідуальними профілями здобувачів освіти передбачено наявність ознаки

		<i>(до абзацу 2 на с.15)</i> МОН не здійснює обліку у частині охоплення навчанням українських дітей за кордоном в іноземних закладах середньої освіти.	«переміщення» із деталізацією на «внутрішнє» (в межах України) і «зовнішнє» (за її межі). У випадку наявності ознаки зовнішнього переміщення – система пропонує обрати обов’язковий параметр країни поточного перебування. Відповідно МОН для провадження своїх політик та управління освітою загалом оперує мікроданими відповідного напрямку максимально можливої деталізації. АІКОМ у разі позначення закладом освіти України, до якого зарахована дитина, відповідної позначки, передбачає збір інформації щодо наявності в неї статусу «перебуває за кордоном» та позначення країни перебування.
6.	Директорат шкільної освіти	<i>(до абзацу 1 на с.9)</i> Навчання за українознавчим компонентом українських дітей, які вже навчаються в школах країн перебування, не узгоджується з державними стандартами повної загальної середньої освіти. <i>(до абзацу 7 на с.24)</i> Вивчення предметів українознавчого компонента дітьми, які вже інтегрувалися в освітні системи країн перебування, не узгоджується з державними стандартами повної загальної середньої освіти <i>(до абзацу 9 на с.26)</i> Визначені в базових навчальних планах для класів (груп) з українською	МОН не погоджується з формулюванням невідповідності Типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України (далі- Типова освітня програма) (наказ МОН від 18.08.2023 № 1014). Типова освітня програма відповідає вимогам державних стандартів України. Вона розроблена з метою забезпечення вивчення дітьми вказаної категорії предметів українських освітніх програм, що не вивчаються в закордонних школах (українознавчий компонент). Навчальні плани цих програм забезпечують вивчення предметів українознавчого компоненту в обсязі, що дозволяє досягти вимог певного державного стандарту України.

		мовою навчання не узгоджується з обсягами, визначеними в Типовій освітній програмі № 1014.	Базовими навчальними планами державних стандартів визначені навчальні години для освітніх галузей. Натомість у Типовій освітній програмі визначені навчальні години для вивчення окремих освітніх компонентів певних освітніх галузей. Наприклад, освітня галузь «Громадянська та історична освіта» реалізується через вивчення декількох предметів: історії України, всесвітньої історії, громадянської освіти, правознавства. У Типовій освітній програмі передбачені години на вивчення освітніх компонентів: історії України, правознавства, громадянської освіти. Відповідно до Типової освітньої програми для отримання документа про відповідний рівень загальної середньої освіти учні мають вивчати предмети, що не передбачені Типовим навчальним планом зазначеної освітньої програми, за екстернатною формою здобуття освіти й у такий спосіб досягти виконання вимог державних стандартів України. Крім того, наказом МОН від 15.05.2023 № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» передбачено зарахування оцінок із закладів країни перебування. Отже, діти, перебуваючи за кордоном, продовжують навчатися, опановуючи усі шкільні предмети, формуючи свої предметні та метапредметні компетентності, виходячи на ті компетентнісні рамки, які передбачені державними стандартами освіти.

			Наполягаємо на тому, що виконання державних стандартів не може трактуватися однобоко лише щодо кількості навчальних годин, які дитина здобуває в закладі освіти України, позаяк, поєднуючи навчання в різних закладах освіти, вона за відповідною персональною освітньою траєкторією реалізовує свій освітній поступ. Уважаємо за необхідне коригування подібних висновків у Звіті.
7.	Директорат шкільної освіти	<i>(до абзаців 5, 6, 8 на с. 10; с. 11)</i> «...АІСОМ – у режимі реального часу на основі персональних даних учнів та інформаційної панелі «dashboard»... <i>(до абзацу 6 на с. 12)</i> «...в АІОКМ не здійснювався...»	Потребує уніфікації та коректного формулювання абревіатура назви програмно-апаратного комплексу «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» - АІКОМ.
8.	Директорат шкільної освіти	<i>(до абзацу 1 на с.12)</i> Дані щодо дітей, не охоплених навчанням, ні в Україні, ні за кордоном не збираються <i>(до абзацу 6 на с. 12)</i> Спільну актуальну базу даних про здобувачів освіти, які перебувають на території інших країн в недотримання пункту 10 Рекомендаціями комітету ВРУ, не створено <i>(до абзацу 1 на с. 14)</i> Міжвідомчий обмін даними, зокрема із МЗС, не налагоджено, що є	МОН не може виступати єдиним ініціатором створення такої бази; потребує міжвідомчої взаємодії, відповідних урядових доручень для налагодження взаємодії з іншими ЦОВВ з метою можливої взаємної інтеграції баз даних.

		невиконанням Рекомендацій комітету ВРУ	
9.	Директорат міжнародної співпраці	<i>(до абзацу 3 на с.17)</i> МОН не забезпечило дотримання встановленого порядку документального оформлення міжнародної діяльності. Звіти про виконання програми роботи з іноземцями в недотримання пункту 131 Типової інструкції № 736 не склалися і не затверджувалися керівником МОН. Натомість склалися звіти про результати міжнародних зустрічей МОН щодо предмета аудиту, які також не затверджувалися керівником МОН.	Звітність за результатами міжнародної діяльності, зокрема зустрічей з іноземними делегаціями, фактично здійснювалась системно, регулярно та в повному обсязі. Відповідні документи були надані Рахунковій палаті під час аудиту. Звіти мали назву «звіти за результатами зустрічей», проте за змістом повністю відповідали вимогам пункту 130 Типової інструкції з діловодства № 736, включаючи інформацію про склад іноземної делегації, зміст заходу, отримані матеріали, результати та рекомендації. Отже, формулювання про «нездійснення складання звітів» є некоректним, оскільки звітна діяльність велась у робочому порядку, а наявність певної розбіжності у назві документа не свідчить про відсутність документування як такого. Щодо відсутності затвердження зазначених звітів керівництвом МОН, слід зазначити, що така практика була зумовлена внутрішньою оптимізацією документообігу, з метою оперативного обміну інформацією між структурними підрозділами. Разом із тим відповідну рекомендацію Рахункової палати взято до уваги, і надалі звіти за результатами міжнародних зустрічей оформлюватимуться та затверджуватимуться відповідно до вимог.
10.	Директорат міжнародної співпраці	<i>(до абзацу 6 на с.18)</i>	МОН здійснює постійний моніторинг реалізації міжнародних домовленостей. Така діяльність є

		У МОН не здійснюється моніторинг реалізації міжнародних домовленостей у 2024–2025 роках.	невід’ємною частиною щоденної роботи директорату міжнародної співпраці, і охоплює: підготовку та змістовне наповнення міжнародних візитів, координацію участі представників МОН у міжнародних заходах; аналіз запитів і пропозицій з боку партнерських організацій; фіксацію прогресу виконання домовленостей у робочому порядку. Водночас визнано, що в окремих випадках моніторинг не набуває формалізованої форми (узагальнений звіт). Це пояснюється як об’єктивними умовами воєнного стану, так і пріоритетом оперативного реагування над процедурною звітністю. Міністерство погоджується з доцільністю вдосконалення внутрішньої процедури документування результатів моніторингу реалізації міжнародних домовленостей. Відповідні заходи вже передбачені на кінець 2025 року. Отже, відсутність опублікованих звітів з моніторингу у періоді, що розглядається, не свідчить про відсутність моніторингу як такого, а лише про необхідність підвищення рівня формалізації відповідної інформаційної практики. <i>«- Угода від 22.11.2022 з Міністерством освіти, молоді та спорту Чеської Республіки щодо літніх мовних курсів з української та чеської мов – не реалізується;»</i> Твердження про те, що Угода між Міністерством освіти і науки України та Міністерством освіти, молоді та спорту

			Чеської Республіки від 22.11.2022 року щодо літніх мовних курсів не реалізується, не враховує об'єктивні обставини, що вплинули на її виконання. У зв'язку зі складною безпековою ситуацією, пов'язаною з веденням воєнних дій на території України, та беручи до уваги те, що проведення літніх курсів з вивчення української мови та літератури передбачається в очному форматі, Міністерство не інформувало чеську сторону дипломатичними каналами щодо виділення місць на літні курси у 2023 та 2024 рр. Принагідно повідомляємо, що відповідно до Угоди між Міністерством освіти і науки України та Міністерством освіти, молоді та спорту Чеської Республіки від 2022 року Міністерство у 2023 та 2024 рр. дипломатичними каналами інформувало чеську сторону про виділення державних стипендій на навчання громадян Чехії у ЗВО України за ступенями бакалавр, магістр, доктор філософії. Однак, у 2023 та 2024 рр. громадяни Чехії не виявили бажання здобувати освіту в Україні. Отже, реалізація окремих положень Угоди тимчасово призупинена виключно з огляду на обставини, що не залежать від української сторони, та не свідчить про ігнорування чи невиконання зобов'язань МОН.
11.	Директорат шкільної освіти	(до абзацу 6 на с. 22) МОН не володіє інформацією щодо закладів освіти за кордоном, в яких навчання здійснюється українською мовою або вивчається українська мова.	Пропонуємо коректне формулювання в такій редакції: «МОН у межах повноважень володіє інформацією щодо закладів освіти за кордоном, в яких навчання здійснюється українською мовою або вивчається українська мова, за умови їх взаємодії з української системою освіти та формалізації відносин (співпраця з МУШ на основі

		укладених договорів; через підписання меморандумів, зокрема, з Департаментом освіти, молоді та сім'ї Сенату землі Берлін (Федеральна Республіка Німеччина) щодо розвитку Німецько-української школи землі Берлін (НУШзБ). Також МОН розроблений проєкт постанови «Про затвердження Порядку визнання на рівнях повної загальної середньої освіти результатів навчання, здобутих шляхом формальної та / або неформальної освіти у суб'єктів освітньої діяльності, що розташовані за кордоном», яким визначено, зокрема, організацію обліку суб'єктів освітньої діяльності за кордоном. У квітні-травні 2025 року МОН проведені 11 зустрічей з українськими освітніми спільнотами за кордоном. Метою цих зустрічей було налагодження діалогу з освітніми спільнотами за кордоном; надання інструментів для збереження української ідентичності дітей; посилення освітнього зв'язку з Україною; створення умов для успішної реінтеграції дітей після повернення. У заходах взяли участь 400 освітніх осередків та 910 учасників із 61 країни. Ці зустрічі є важливим кроком для підтримки української освіти та культури за кордоном в умовах повномасштабної війни. Окрім того, відбулася зустріч з Посольствами та Консульствами України. Метою було зміцнення взаємодії між МОН та дипломатичними установами для ефективної підтримки української освіти за кордоном. У цій зустрічі взяли участь 126 учасників із 71 країни.

12.	Директорат шкільної освіти	<i>(до абзацу 2 на с.24)</i> МОН не здійснює облік закладів освіти за кордоном, в яких навчання проводиться українською мовою або вивчається українська мова. Створення та діяльність таких закладів – ініціатива громадських організацій.	Міністерство освіти і науки України не погоджується з формулюванням, що заклади освіти за кордоном, у яких навчання проводиться українською мовою або вивчається українська мова, створюються і функціонують за ініціативи громадських організацій. Пропонуємо текст викласти в такій редакції: «Державна політика МОН спрямована на забезпечення доступу до освіти дітей, які перебувають за кордоном. Оскільки організація освітнього процесу за кордоном здійснюється відповідно до законодавства певної країни. МОН надає консультаційну допомогу, методичну, інформаційну підтримку закладам, які знаходяться за кордоном. Крім того, проектом постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку визнання на рівнях повної загальної середньої освіти результатів навчання, здобутих шляхом формальної та / або неформальної освіти у суб'єктів освітньої діяльності, що розташовані за кордоном», що пройшов погодження із ЦОВВ і очікує ухвалення Кабінетом Міністрів України, передбачається облік таких суб'єктів освітньої діяльності за кордоном з використанням засобів ПАК «АІКОМ».
13.	Директорат шкільної освіти	с. 23	Нелогічний порядок абзаців у тексті (спочатку йдеться про розроблення проекту Порядку визнання результатів навчання, а в наступному абзаці про створення наказом МОН № 1698 робочої групи з питань підтримки та розвитку українського шкільництва, зусиллями якої, зокрема, й було розроблено зазначений вище Порядок).

14.	Директорат шкільної освіти	<i>(абзац 8 на с. 23)</i> ухвалено рішення про створення міжнародних навчальних програм із Варшавською українською школою	З метою сприяння функціонуванню за кордоном закладів загальної середньої освіти, у яких навчання здійснюється українською мовою або вивчається українська мова, розроблено Типову освітню програму для міжнародних відділів закладів загальної середньої освіти Республіки Польща й затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 03 червня 2025 року № 795. Зазначена програма надіслана листом МОН від 04.06.2025 № 1/11738-25 Міністерству закордонних справ України для надсилання Міністерству національної освіти Польщі з метою подальшого використання в освітньому процесі.
15.	Директорат шкільної освіти	<i>(до абзацу 7 на с. 24)</i> «...регуляторні обмеження, починаючи з 2025/2026 навчального року, загрожують обмежити можливості дистанційної освіти в Україні для дітей, які перебувають за кордоном» <i>(до абзацу на с. 27)</i> Наказом № 1112 обмежено можливість навчання за дистанційною формою (очно) українським дітям, які перебувають за кордоном і не навчаються в школах країн перебування, з дати початку 2025/2026 н. р.	МОН підготовлений проєкт змін до наказу МОН №1112, спрямованих на забезпечення безперервності здобуття повної загальної середньої освіти за дистанційною формою. Проєктом змін, зокрема, передбачено, що учні, які перебувають за кордоном і не здобувають освіти в очній (денній) формі в закладах освіти країни перебування, мають можливість опановувати усі навчальні предмети (інтегровані курси), обов'язкові для вивчення, а також вибіркові (за вибором учнів) освітні компоненти, передбачені освітньою програмою закладу освіти, в якому вони навчаються за дистанційною формою. Це забезпечує повноцінне виконання вимог державних стандартів освіти. Проєкт перебував на громадському обговоренні до 30 травня 2025 року.

			Звіт про громадське обговорення проєкту оприлюднений на сайті МОН за покликанням: https://surli.cc/yvghhk. Станом на зараз проєкт наказу проходить погодження із заінтересованими центральними органами виконавчої влади.
16.	Директорат шкільної освіти	(до абзацу 3 на с. 26) Наказ № 1014 не зареєстрований у Міністерстві юстиції України, а строк дії цього наказу не обмежується строком особливого періоду	Згідно із Законом України «Про повну загальну середню освіту» Типова освітня програма - це документ, що містить комплекс освітніх компонентів, які забезпечують досягнення учнями й ученицями результатів навчання, визначених державним стандартом (стандартом спеціалізованої освіти) для відповідного рівня повної загальної середньої освіти. Основна функція типової програми полягає в її методично-рекомендаційному характері, що охоплює опис цілей навчання, визначення компетентностей, очікуваних результатів навчання, обсягу навчального навантаження, а також структурування освітніх галузей та/або предметів із зазначенням логічної послідовності їх вивчення. Типова освітня програма <u>розробляється виключно на основі</u> та у відповідності до відповідних Державних стандартів повної загальної середньої освіти, які затверджуються постановами Кабінету Міністрів України. Ці Державні стандарти, як акти вищої юридичної сили у системі підзаконних актів, встановлюють загальнообов'язкові державні вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів та є об'єктом обов'язкової державної реєстрації, якщо вони відповідають критеріям Положення № 731.

			Отже, типова освітня програма є, по суті, методичним інструментом та деталізацією цих уже легітимних та зареєстрованих стандартів, а не самостійним регуляторним актом, який створює нові правові норми, що безпосередньо впливають на права та обов'язки широкого кола суб'єктів права. Типова освітня програма набуває юридичної сили через її відповідність чинним Державним стандартам освіти та належне затвердження уповноваженим центральним органом виконавчої влади, що унеможливорює необхідність її додаткової державної реєстрації в Міністерстві юстиції України як окремого нормативно-правового акта. Водночас наголошуємо, що ця Типова освітня програма є актуальною не лише в умовах воєнного стану, але і зберігатиме актуальність після його завершення, позаяк завдяки ній забезпечується освітній та культурний зв'язок громадян України, які вимушено виїхали за межу держави, із національною освітньою системою, крім того, на сьогодні вона слугує і орієнтиром для тих суб'єктів освітньої діяльності за кордоном (зокрема суботніх та недільних шкіл), які мають понад столітню історію, для формування своїх освітніх програм та річних навчальних планів. Акцентуємо увагу на тому, що після ухвалення Порядку визнання на рівнях повної загальної середньої освіти результатів навчання, здобутих шляхом формальної та / або неформальної освіти у суб'єктів освітньої діяльності, що розташовані за кордоном, прогнозуємо масштабування

			закордонних суб'єктів освітньої діяльності, які керуються цією Типовою освітньою програмою.
17.	Директорат шкільної освіти	<i>(до абзацу 2 на с. 27)</i> МОН не має даних про кількість створених у 2023 / 2024 н. р. дистанційних класів для вивчення предметів українознавчого компонента та інформації про наповнюваність класів.	МОН розроблена електронна платформа, що допоможе спростити доступ батьків до інформації про заклади освіти, в яких уже функціонують дистанційні класи з українознавчим компонентом. На вказаній платформі учасники освітнього процесу мають змогу подати електронну заявку для зарахування на навчання в дистанційний клас з українознавчим компонентом у конкретний заклад загальної середньої освіти за їхнім вибором. Ознайомитись із матеріалами можна за покликанням https://ukrainian.studies.mon.gov.ua Також МОН розроблений проект наказу Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти» (наказ МОН від 16.04.2018 № 367). Проектом передбачається зарахування (переведення) учнів до державних та комунальних закладів освіти, у яких освітній процес організовується за дистанційною формою здобуття освіти в дистанційних класах за Типовою освітньою програмою для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України, затвердженою МОН, має здійснюватися з використанням засобів АІКОМ.

18.		<i>(до абзацу 2 на с.36)</i> За підсумками обговорення МОН запропоновано додатково обґрунтувати свою позицію щодо тлумачення норм наказу № 1112.	МОН підготовлений проєкт змін до наказу МОН №1112, спрямованих на забезпечення безперервності здобуття повної загальної середньої освіти за дистанційною формою. Проєктом змін, зокрема, передбачено, що учні, які перебувають за кордоном і не здобувають освіти в очній (денній) формі в закладах освіти країни перебування, мають можливість опановувати усі навчальні предмети (інтегровані курси), обов’язкові для вивчення, а також вибіркові (за вибором учнів) освітні компоненти, передбачені освітньою програмою закладу освіти, в якому вони навчаються за дистанційною формою. Це забезпечує повноцінне виконання вимог державних стандартів освіти. Станом на зараз проєкт наказу проходить погодження із заінтересованими центральними органами виконавчої влади. Проєкт перебував на громадському обговоренні до 30 травня 2025 року. Звіт про громадське обговорення проєкту оприлюднений на сайті МОН за покликанням: https://surli.cc/yvghhk
19.		<i>(до абзацу 8 на с. 34)</i> На сьогодні освіта для українських дітей за кордоном в основному забезпечується завдяки ініціативам громадських організацій без достатньої підтримки та регулювання Міністерством.	Вважаємо зазначене твердження не фактом, а оціночним судженням та пропонуємо його вилучити зі звіту. МОН ухвалена низка документів, що регулюють здобуття освіти за кордоном: Типову освітню програму для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіти одночасно в закладах освіти країни перебування та України (наказ МОН від 18.08.2023 №

		1014), Методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні (наказ МОН від 15.05.2023 № 563). МОН проводить інформаційну та роз'яснювальну роботу, створив платформу із для зарахування до дистанційних класів із українознавчим компонентом: https://ukrainian.studies.mon.gov.ua/list/.

Довідка
про результати розгляду зауважень до проєкту Звіту
про результати аудиту відповідності на тему "Забезпечення можливості українським дітям в європейських країнах здобувати українську
шкільну освіту"

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадової особи об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
1	(до абзацу 2 на с. 7) Міністерство не уклало міжнародних угод щодо навчання українських дітей за кордоном.	Міністерство освіти і науки України підтверджує, що не уклало окремих двосторонніх або багатосторонніх міжнародних договорів, предметом яких є виключно забезпечення права українських дітей на шкільну освіту за кордоном. Водночас, це зумовлено тим, що право на освіту для українських дітей, які тимчасово перебувають за кордоном, уже гарантоване на рівні законодавства приймаючих країн. Зокрема, у країнах ЄС — положеннями Директиви Ради ЄС 2001/55/ЄС, що забезпечують доступ до освіти на умовах, подібних до громадян країни перебування. Крім того, МОН не отримувало звернень громадян України чи повідомлень від МЗС щодо випадків обмеження доступу українських дітей до шкільної освіти за кордоном. Індивідуальні запити, зокрема на надання підручників або матеріалів, опрацьовуються в межах наявного ресурсу в робочому порядку. Процедура укладення міжнародного договору є юридично складною, ресурсоємною та потребує політичної волі обох	Не враховано	Зауваження мають пояснювальний характер та підтверджують факти, викладені у проєкті Звіту, зокрема щодо неукладання МОН міжнародних угод та щодо укладання Міністерством меморандумів. Твердження про "бездіяльність" МОН у проєкті Звіту немає.

¹ Необхідно зазначити, яке саме рішення прийнято за результатами розгляду зауважень: «Враховано», «Частково враховано», «Не враховано».

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
		сторін. У нинішніх умовах воєнного стану більш ефективними виявляються інші інструменти міжнародної взаємодії, зокрема меморандуми, протоколи, програми співпраці тощо. Вони також мають ознаки міжнародних домовленостей, дозволяють досягати змістовних результатів та оперативно реагувати на виклики – наприклад, меморандуми з освітніми установами Словаччини, Кембриджу, Сенатом землі Берлін та ін. Отже, відсутність формалізованих міждержавних угод не свідчить про бездіяльність МОН у сфері міжнародної співпраці. Навпаки, МОН активно використовує доступні міжнародно-правові інструменти з урахуванням специфіки зовнішньополітичного контексту, забезпечуючи інтереси українських дітей за кордоном.		
2	(до абзацу 5 на с. 7) Зменшення кількості учнів за кордоном в українській системі освіти свідчить про адаптацію школярів до освітніх систем країн перебування.	Некоректне формулювання, оскільки не враховано інші фактори, які впливають на зазначену статистику, зокрема випуск учнів та повернення в Україну. Теза про адаптацію школярів до освітніх систем країн перебування не базується на підтверджених фактах (наприклад, кількісних та якісних показниках окремих досліджень), тому потребує коригування або виключення зі звіту.	Не враховано	У проєкті Звіту (стор. 13 та стор. 12 уточненого варіанту) наведено результати експертних розрахунків Державної наукової установи "Інститут освітньої аналітики", яка належить до сфери управління МОН, про понаднормове вибуття упродовж 2022 /2023, 2023/2024, 2024/ 2025 н.р. понад 399 тис. учнів з системи

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
				загальної середньої освіти України. Крім того, за інформацією МЗС (лист МЗС від 17.04.2025 № 415/16-830-45451) у 2022-2025 роках у європейських країнах зростала кількість українських дітей, які здобували освіти тільки у навчальних закладах країн перебування.
3	(с. 7-8) «...впроваджено навчання за українознавчим компонентом – вивчення за модифікованими (скороченими) програмами (6 – 8 годин на тиждень) предметів, які не вивчаються в 8 школах країн перебування. Водночас таке навчання потребує узгодження з державними стандартами повної загальної середньої освіти на строк особливого періоду. З 2025 / 2026 н. р. – така форма стане єдиною інституційною формою	Відповідно до наказу МОН від 15.05.2023 № 563 діти-громадяни України, які вимушено перебувають за кордоном, можуть навчатися в закладі освіти країни перебування або поєднувати навчання в закладі освіти країни перебування за очною формою та в закладі загальної середньої освіти України за однією з форм навчання, передбачених законодавством (дистанційною, сімейною (домашньою), екстернатною). Крім того, відповідно до Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН від 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу МОН від 10 лютого 2021 року № 160) дистанційна форма належить до інституційної форми здобуття освіти, незалежно від того, на основі якої Типової освітньої програми було розроблено Освітню програму закладу загальної середньої освіти, у якому здійснюється	Частково враховано	<u>Враховано</u> інформацію про діяльність МОН у частині внесення змін до наказу № 1112, яка викладена у розділі проєкту Звіту 1.2 "Відповіді об'єктів контролю". <u>Не враховано</u> зауваження щодо неузгодженості Типової освітньої програми № 1014 із державними стандартами повної загальної середньої освіти. У проєкті Звіту (табл. № 2) відображено, що за дистанційною формою станом на 15.09.2023 інституційно

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
	навчання учнів, які перебувають за кордоном і не навчаються в школі країни перебування. Як наслідок, частина учнів (181,6 тис.) буде позбавлена можливості продовжити навчання за дистанційною формою» (до абз 1 с. 9) Впроваджене МОН у 2023 році навчання за українознавчим компонентом українських дітей, які вже навчаються в школах країн перебування, не узгоджується з державними стандартами повної загальної середньої освіти, а регуляторні обмеження, які почнуть діяти з початку 2025 / 2026 навчального року, створюють ризики обмеження можливості шкільного навчання за дистанційною формою для українських дітей, які перебувають за кордоном.	навчання учнів, з огляду на це не виникають обмеження факту навчання за дистанційною формою для українських учнів за кордоном. МОН підготовлений проєкт змін до наказу МОН №1112, спрямованих на забезпечення безперервності здобуття повної загальної середньої освіти за дистанційною формою. Проєкт перебував на громадському обговоренні до 30 травня 2025 року, а звіт про громадське обговорення проєкту оприлюднений на сайті МОН за посиланням: https://surli.cc/yvghhk. Станом на початок червня 2025 року проєкт наказу проходить погодження із заінтересованими центральними органами виконавчої влади та буде у червні 2025 року надісланий до Міністерства юстиції України на державну реєстрацію. Проєктом змін, зокрема, передбачено, що учні, які перебувають за кордоном і не здобувають освіти в очній (денній) формі в закладах освіти країни перебування, мають можливість опановувати усі навчальні предмети (інтегровані курси), обов'язкові для вивчення, а також вибіркові (за вибором учнів) освітні компоненти, передбачені освітньою програмою закладу освіти, в якому вони навчаються за дистанційною формою. Тоді як учні, які здобувають освіти в очній (денній) формі в закладах освіти за кордоном, зможуть за дистанційною формою вивчати в закладах освіти України окремі навчальні предмети (інтегровані курси), передбачені		(очно) навчалися 267,1 тис. (70,8 відс.), на 01.04.2025 – 181,6 тис. (50,1 відс.) учнів, які перебувають за кордоном. Вони так само, як і учні в Україні, вивчали навчальні предмети, обов'язкові для вивчення згідно з освітніми програмами закладу. Предмети українознавчого компоненту, визначені Типовою освітньою програмою № 1014, станом на 15.09.2023 вивчали 1,6 тис. (0,4 відс.), на 01.04.2025 – 7,3 тис. (2,0 відс.) учнів, які перебувають за кордоном і вже інтегрувалися в освітні системи країн перебування. Навчання за українознавчим компонентом фактично впроваджене як інституційна форма: створено дистанційні класи в закладах освіти. Це навчання не є індивідуальною формою (екстернатна, сімейна, педагогічний

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадовій особи об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
		типовою освітньою програмою для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України. Такий підхід дозволяє уникнути подвійного навчального навантаження на учнів та спонукає їх залишатися частиною освітньою системою України. Крім того, МОН напрацьовані зміни до типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України, які передбачають розширення Типового навчального плану для учнів 9-11 класів за рахунок внесення в них додаткових годин для вивчення предметів, з яких проводиться державна підсумкова атестація (математики, іноземної мови та предмету на вибір - біології, географії, фізики, хімії). Проєкт наказу проходить внутрішнє погодження у структурних підрозділах МОН. Крім того, наголошуємо, що заувага про неузгодженість типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України, з українознавчим компонентом українських дітей, які вже навчаються в школах країн перебування, із державними		патронаж) навчання згідно з Положенням про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН від 12.01.2016 № 8. За визначенням Закону № 463 (пункт 3 частини першої статті 1) доступність повної загальної середньої освіти передбачає забезпечення можливості здобувати шкільну освіту відповідно до державних стандартів. Оскільки в державних стандартах освіти відсутній варіант навчання одночасно у двох школах (за кордоном і в Україні), під час аудиту здійснено аналіз відповідності обсягів навчального навантаження, визначених Типовою освітньою програмою № 1014, базовим навчальним планам для класів (груп) з українською мовою навчання, який засвідчив невідповідність

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
		стандартами повної загальної середньої освіти є некоректною. Статтею 1 Закону України «Про повну загальну середню освіту» зазначається, що державний стандарт повної загальної середньої освіти є документом, що не лише визначає загальні обсяги навчального навантаження здобувачів освіти, але і визначає вимоги до їх компетентностей і до згрупованих за відповідними освітніми галузями обов'язкових результатів навчання, яких вони мають досягти на відповідному рівні повної загальної середньої освіти. Наголошуємо, що чинні механізми зарахування результатів навчання, здобутих за кордоном, а також опанування учнями інших предметів (поза предметами українознавчого компоненту) за сімейною або екстернатною формою здобуття освіти в закладі освіти України засвідчують виконання законодавчої вимоги про досягнення здобувачами освіти необхідних до цих державних стандартів результатів навчання.		у частині обсягів навчального навантаження.
4	(до абзацу 4 на с.8) Водночас, через відсутність впровадженого дистанційного навчання, недостатність площі приміщення МУШ, а також через затримку у затвердженні ключових стратегічних документів, зокрема нової	У чинному статуті Державного ліцею «Міжнародна українська школа» (редакції 2022 року) (далі-МУШ) у пункті 3.23 зазначено, що ліцей уводить дистанційну форму навчання поступово, залежно від наявного кадрового та матеріально-технічного забезпечення. Водночас звертаємо увагу, що поточне невведення в МУШ дистанційної форми навчання не позбавляє українських	Частково враховано	Зауваження, які мають пояснювальний характер та підтверджують факти, викладені у проєкті Звіту, не враховано: зокрема, щодо відсутності впровадженого дистанційного навчання та

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадовій особи об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
	Стратегії МУШ, діяльність та розвиток МУШ має обмеження	дітей здобувати повну загальну середню освіту за дистанційною формою в інших закладах освіти України. Станом на початок червня 2025 року понад 50 ЗЗСО забезпечують прийом учнів на навчання в дистанційні класи за українознавчим компонентом на спеціально розробленій МОН України платформі: https://ukrainian.studies.mon.gov.ua/list/. Інформуємо, що кількість екстернів МУШ зросла з травня 2024 року на травень 2025 року на 23%. Кількість учнів станом на 20.05.2025 складає 8856. Кількість освітніх центрів МУШ з вересня 2024 року по травень 2025 року зросла на 16%. Наразі на фінальній стадії перебуває процес зміни приміщення для Державного ліцею «Міжнародна українська школа». Вже до початку нового навчального року МУШ змінить адресу та розширить площу навчального закладу, що створить більш комфортні умови для працівників та здобувачів освіти. Станом на червень 2025 року Державний ліцей «Міжнародна українська школа» розміщується за адресою: м. Київ, Кловський узвіз, 8 у нежитловому приміщенні Українського державного центру позашкільної освіти. Загальна площа займаних нежитлових приміщень становить 244,6 кв. м та включає шість кімнат: п'ять – на першому поверсі й одну – у підвальному приміщенні. Наразі ліцей перебуває на етапі підготовки до переїзду в нове нежитлове приміщення за адресою: м. Київ, вул.		недостатності площ приміщення МУШ. У проєкті Звіту не йдеться, що поточне невведення в МУШ дистанційної форми навчання позбавляє українських дітей здобувати повну загальну середню освіту за дистанційною формою в інших закладах освіти України. У розділі проєкту Звіту 1.2 "Відповіді об'єктів контролю" враховано інформацію про дії МОН щодо забезпечення МУШ приміщенням.

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
		Митрополита Василя Липківського, 36, у будівлі ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». Заплановано використання третього поверху загальною площею 661,9 кв. м, що включає 11 кімнат та одне санітарно-технічне приміщення.		
5	(до абзацу 8 на с. 8) Через відсутність механізму обліку дітей, які тимчасово перебувають за кордоном, на сьогодні не сформована актуальна база даних здобувачів освіти за кордоном. (до абзацу 2 на с.10) Не визначений механізм обліку дітей, які перебувають за кордоном і не охоплені українською або іноземною освітою. (до абзацу 2 на с.15) МОН не здійснює обліку у частині охоплення навчанням українських дітей за кордоном в іноземних закладах середньої освіти.	Формулювання про відсутність механізму обліку дітей, які тимчасово перебувають за кордоном, та про несформованість актуальної бази даних здобувачів освіти за кордоном потребує уточнення, оскільки наразі МОН України засобами АІКОМ акумулює інформацію щодо учнів, які перебувають за кордоном, і продовжують здобуття освіти у закладах освіти України за будь-якою із наявних форм (дистанційною, індивідуальною у форматі екстернатного або сімейного навчання). Відповідними індивідуальними профілями здобувачів освіти передбачено наявність ознаки «переміщення» із деталізацією на «внутрішнє» (в межах України) і «зовнішнє» (за її межі). У випадку наявності ознаки зовнішнього переміщення – система пропонує обрати обов'язковий параметр країни поточного перебування. Відповідно МОН для провадження своїх політик та управління освітою загалом оперує мікроданими відповідного напрямку максимально можливої деталізації. АІКОМ у разі позначення закладом освіти України, до якого зарахована дитина, відповідної позначки, передбачає збір інформації щодо наявності в неї статусу «перебуває за кордоном» та позначення країни перебування.	Не враховано	Факти, викладені у проєкті Звіту, свідчать про відсутність обліку українських дітей за кордоном, у тому числі не охоплених навчанням. МОН у Зауваженнях не наводить підтвердження наявності такого обліку. Також у проєкті Звіту йдеться про відсутність механізму обліку дітей, які перебувають за кордоном і не охоплені українською або іноземною освітою, та про не сформовану актуальну базу даних здобувачів освіти за кордоном, формування якої було передбачено пунктом 10.1. Рекомендацій Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (протокол від

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
				07.06.2023 № 122). Зауваження щодо цих фактів МОН не надало. МОН, натомість, наводяться твердження про облік в АІКОМ українських учнів, які перебувають за кордоном і навчаються в українській системі освіти. У тексті проєкту Звіту про облік українських учнів, які перебувають за кордоном, зазначається окремо (наприклад, на стор. 6 проєкту Звіту та на стор. 5 уточненого варіанту) "Однак, створена МОН система АІКОМ обліковує лише учнів, зарахованих до українських закладів освіти, незалежно від країни їхнього перебування").
6	(до абзацу 1 на с.9) Навчання за українознавчим компонентом українських дітей, які вже навчаються в школах країн перебування, не узгоджується з державними	МОН не погоджується з формулюванням невідповідності Типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України (далі-	Не враховано	Навчання за українознавчим компонентом фактично впроваджене як інституційна форма: створено дистанційні класи в закладах освіти. Воно не є індивідуальною формою

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
	стандартами повної загальної середньої освіти. (до абзацу 7 на с.24) Вивчення предметів українознавчого компонента дітьми, які вже інтегрувалися в освітні системи країн перебування, не узгоджується з державними стандартами повної загальної середньої освіти (до абзацу 9 на с.26) Визначені в базових навчальних планах для класів (груп) з українською мовою навчання не узгоджується з обсягами, визначеними в Типовій освітній програмі № 1014.	Типова освітня програма) (наказ МОН від 18.08.2023 № 1014). Типова освітня програма відповідає вимогам державних стандартів України. Вона розроблена з метою забезпечення вивчення дітьми вказаної категорії предметів українських освітніх програм, що не вивчаються в закордонних школах (українознавчий компонент). Навчальні плани цих програм забезпечують вивчення предметів українознавчого компоненту в обсязі, що дозволяє досягти вимог певного державного стандарту України. Базовими навчальними планами державних стандартів визначені навчальні години для освітніх галузей. Натомість у Типовій освітній програмі визначені навчальні години для вивчення окремих освітніх компонентів певних освітніх галузей. Наприклад, освітня галузь «Громадянська та історична освіта» реалізується через вивчення декількох предметів: історії України, всесвітньої історії, громадянської освіти, правознавства. У Типовій освітній програмі передбачені години на вивчення освітніх компонентів: історії України, правознавства, громадянської освіти. Відповідно до Типової освітньої програми для отримання документа про відповідний рівень загальної середньої освіти учні мають вивчати предмети, що не передбачені Типовим навчальним планом зазначеної освітньої		(екстернатна, сімейна, педагогічний патронаж) навчання згідно з Положенням про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом МОН від 12.01.2016 № 8. За визначенням Закону № 463 (пункт 3 частини першої статті 1) доступність повної загальної середньої освіти передбачає забезпечення можливості здобувати шкільну освіту відповідно до державних стандартів. Оскільки в державних стандартах освіти відсутній варіант навчання одночасно у двох школах (за кордоном і в Україні), під час аудиту здійснено аналіз відповідності обсягів навчального навантаження, визначених Типовою освітньою програмою № 1014, базовим навчальним планам для класів (груп) з українською мовою навчання,

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
		програми, за екстернатною формою здобуття освіти й у такий спосіб досягти виконання вимог державних стандартів України. Крім того, наказом МОН від 15.05.2023 № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» передбачено зарахування оцінок із закладів країни перебування. Отже, діти, перебуваючи за кордоном, продовжують навчатися, опановуючи усі шкільні предмети, формуючи свої предметні та метапредметні компетентності, виходячи на ті компетентнісні рамки, які передбачені державними стандартами освіти. Наполягаємо на тому, що виконання державних стандартів не може трактуватися однобоко лише щодо кількості навчальних годин, які дитина здобуває в закладі освіти України, позаяк, поєднуючи навчання в різних закладах освіти, вона за відповідною персональною освітньою траєкторією реалізовує свій освітній поступ. Уважаємо за необхідне коригування подібних висновків у Звіті.		який засвідчив невідповідність у частині обсягів навчального навантаження.
7	(до абзаців 5, 6, 8 на с. 10; с. 11) «...АІСОМ – у режимі реального часу на основі персональних даних учнів та інформаційної панелі «dashboard»... (до абзацу 6 на с. 12)	Потребує уніфікації та коректного формулювання абревіатура назви програмно-апаратного комплексу «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» - АІКОМ.	Враховано	Технічна помилка. Текст проєкту Звіту відкориговано

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
	«...В АІОКМ не здійснювався...»			
8	(до абзацу 1 на с.12) Дані щодо дітей, не охоплених навчанням, ні в Україні, ні за кордоном не збираються (до абзацу 6 на с. 12) Спільну актуальну базу даних про здобувачів освіти, які перебувають на території інших країн в недотримання пункту 10 Рекомендаціями комітету ВРУ, не створено (до абзацу 1 на с. 14) Міжвідомчий обмін даними, зокрема із МЗС, не налагоджено, що є невиконанням Рекомендацій комітету ВРУ	МОН не може виступати єдиним ініціатором створення такої бази; потребує міжвідомчої взаємодії, відповідних урядових доручень для налагодження взаємодії з іншими ЦОВВ з метою можливої взаємної інтеграції баз даних.	Враховано	Зауваження має пояснювальний характер і не заперечує фактів, викладених у проєкті Звіту. У проєкті Звіту відкориговано рекомендацію і викладено у наступній редакції: "Кабінетові Міністрів України: доручити МОН спільно з Міністерством національної єдності України до 01.10.2025 розробити та подати Урядові пропозиції щодо запровадження міжвідомчого механізму збору та обміну інформацією про українських дітей шкільного віку, які тимчасово перебувають за кордоном у зв'язку з воєнним станом в Україні"
9	(до абзацу 3 на с.17) МОН не забезпечило дотримання встановленого порядку документального оформлення міжнародної	Звітність за результатами міжнародної діяльності, зокрема зустрічей з іноземними делегаціями, фактично здійснювалась системно, регулярно та в повному обсязі. Відповідні документи були надані Рахунковій палаті під час аудиту. Звіти мали назву «звіти за результатами	Частково враховано	Зауваження мають пояснювальний характер. Факти, викладені у проєкті Звіту підтверджуються запевненнями Зауважень

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
	діяльності. Звіти про виконання програми роботи з іноземцями в недотримання пункту 131 Типової інструкції № 736 не склалися і не затверджувалися керівником МОН. Натомість склалися звіти про результати міжнародних зустрічей МОН щодо предмета аудиту, які також не затверджувалися керівником МОН.	зустрічей», проте за змістом повністю відповідали вимогам пункту 130 Типової інструкції з діловодства № 736, включаючи інформацію про склад іноземної делегації, зміст заходу, отримані матеріали, результати та рекомендації. Отже, формулювання про «нездійснення складання звітів» є некоректним, оскільки звітна діяльність велась у робочому порядку, а наявність певної розбіжності у назві документа не свідчить про відсутність документування як такого. Щодо відсутності затвердження зазначених звітів керівництвом МОН, слід зазначити, що така практика була зумовлена внутрішньою оптимізацією документообігу, з метою оперативного обміну інформацією між структурними підрозділами. Разом із тим відповідну рекомендацію Рахункової палати взято до уваги, і надалі звіти за результатами міжнародних зустрічей оформлюватимуться та затверджуватимуться відповідно до вимог.		"надалі звіти за результатами міжнародних зустрічей оформлюватимуться та затверджуватимуться відповідно до вимог". Твердження "нездійснення складання звітів" у проєкті Звіту немає. З урахуванням Зауважень текст абзацу, який заперечується, редакційно відкориговано.
10	(до абзацу 6 на с.18) У МОН не здійснюється моніторинг реалізації міжнародних домовленостей у 2024–2025 роках.	МОН здійснює постійний моніторинг реалізації міжнародних домовленостей. Така діяльність є невід'ємною частиною щоденної роботи директорату міжнародної співпраці, і охоплює: підготовку та змістовне наповнення міжнародних візитів, координацію участі представників МОН у міжнародних заходах; аналіз запитів і пропозицій з боку партнерських	Не враховано	Зауваження мають пояснювальний характер та підтверджують факти, викладені у проєкті Звіту, зокрема щодо нездійснення моніторингу реалізації міжнародних домовленостей у 2024–2025 роках.

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадові особи об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
		організацій; фіксацію прогресу виконання домовленостей у робочому порядку. Водночас визнано, що в окремих випадках моніторинг не набуває формалізованої форми (узагальнений звіт). Це пояснюється як об'єктивними умовами воєнного стану, так і пріоритетом оперативного реагування над процедурною звітністю. Міністерство погоджується з доцільністю вдосконалення внутрішньої процедури документування результатів моніторингу реалізації міжнародних домовленостей. Відповідні заходи вже передбачені на кінець 2025 року. Отже, відсутність опублікованих звітів з моніторингу у періоді, що розглядається, не свідчить про відсутність моніторингу як такого, а лише про необхідність підвищення рівня формалізації відповідної інформаційної практики. <i>«- Угода від 22.11.2022 з Міністерством освіти, молоді та спорту Чеської Республіки щодо літніх мовних курсів з української та чеської мов – не реалізується;»</i> Твердження про те, що Угода між Міністерством освіти і науки України та Міністерством освіти, молоді та спорту Чеської Республіки від 22.11.2022 року щодо літніх мовних курсів не реалізується, не враховує об'єктивні обставини, що вплинули на її виконання. У зв'язку зі складною безпековою ситуацією, пов'язаною з веденням воєнних дій на території України, та беручи до		МОН у Зауваженнях не надало документальних підтверджень здійснення моніторингу, а навпаки підтвердило відсутність таких документів, що "...пояснюється як об'єктивними умовами воєнного стану, так і пріоритетом оперативного реагування над процедурною звітністю". Також факти, викладені у проєкті Звіту, підтверджуються твердженнями Зауважень "Міністерство погоджується з доцільністю вдосконалення внутрішньої процедури документування результатів моніторингу реалізації міжнародних домовленостей. Відповідні заходи вже передбачені на кінець 2025 року. Отже, відсутність опублікованих звітів з моніторингу у періоді, що розглядається, не свідчить про

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадової особи об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
		уваги те, що проведення літніх курсів з вивчення української мови та літератури передбачається в очному форматі, Міністерство не інформувало чеську сторону дипломатичними каналами щодо виділення місць на літні курси у 2023 та 2024 рр. Принагідно повідомляємо, що відповідно до Угоди між Міністерством освіти і науки України та Міністерством освіти, молоді та спорту Чеської Республіки від 2022 року Міністерство у 2023 та 2024 рр. дипломатичними каналами інформувало чеську сторону про виділення державних стипендій на навчання громадян Чехії у ЗВО України за ступенями бакалавр, магістр, доктор філософії. Однак, у 2023 та 2024 рр. громадяни Чехії не виявили бажання здобувати освіту в Україні. Отже, реалізація окремих положень Угоди тимчасово призупинена виключно з огляду на обставини, що не залежать від української сторони, та не свідчить про ігнорування чи невиконання зобов'язань МОН.		відсутність моніторингу як такого, а лише про необхідність підвищення рівня формалізації відповідної інформаційної практики".
11	(до абзацу 6 на с. 22) МОН не володіє інформацією щодо закладів освіти за кордоном, в яких навчання здійснюється українською мовою або вивчається українська мова.	Пропонуємо коректне формулювання в такій редакції: «МОН у межах повноважень володіє інформацією щодо закладів освіти за кордоном, в яких навчання здійснюється українською мовою або вивчається українська мова, за умови їх взаємодії з українською системою освіти та формалізації відносин (співпраця з МУШ на основі укладених договорів; через підписання меморандумів, зокрема, з Департаментом освіти, молоді та сім'ї Сенату землі Берлін (Федеральна Республіка Німеччина) щодо	Не враховано	Факти, наведені у проєкті Звіту підтверджуються інформацією, наданою МОН листами: - від 03.03.2025 № 1/3893-25 МОН повідомило, що створення закладів освіти за кордоном регулюється виключно національним

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
		розвитку Німецько-української школи землі Берлін (НУШЗБ). Також МОН розроблений проєкт постанови «Про затвердження Порядку визнання на рівнях повної загальної середньої освіти результатів навчання, здобутих шляхом формальної та / або неформальної освіти у суб'єктів освітньої діяльності, що розташовані за кордоном», яким визначено, зокрема, організацію обліку суб'єктів освітньої діяльності за кордоном. У квітні-травні 2025 року МОН проведені 11 зустрічей з українськими освітніми спільнотами за кордоном. Метою цих зустрічей було налагодження діалогу з освітніми спільнотами за кордоном; надання інструментів для збереження української ідентичності дітей; посилення освітнього зв'язку з Україною; створення умов для успішної реінтеграції дітей після повернення. У заходах взяли участь 400 освітніх осередків та 910 учасників із 61 країни. Ці зустрічі є важливим кроком для підтримки української освіти та культури за кордоном в умовах повномасштабної війни. Окрім того, відбулася зустріч з Посольствами та Консульствами України. Метою було зміцнення взаємодії між МОН та дипломатичними установами для ефективної підтримки української освіти за кордоном. У цій зустрічі взяли участь 126 учасників із 71 країни.		законодавством певної країни. Ураховуючи зазначене, МОН не здійснює облік закладів освіти, що функціонують за кордоном, у яких навчання здійснюється українською мовою або вивчається українська мова; - від 05.03.2025 № 1/4171-25 МОН повідомлено, що у більшості країн, в яких перебувають українські діти, організовані суботні або недільні школи. Перелік таких шкіл по країнах розміщений на офіційному сайті Міністерства закордонних справ України. МОН у Зауваженнях пропонує замінити формулювання "МОН не володіє інформацією..." на "МОН у межах повноважень володіє інформацією...". У наступному абзаці тексту, який заперечується, зазначено, що створення закладів освіти

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
				за кордоном регулюється виключно національним законодавством певної країни та що МОН не здійснює облік таких закладів освіти. Тобто, у тексті проєкту Звіту враховано, що неволодіння інформацією обмежено повноваженнями МОН у цій сфері.
12	(до абзацу 2 на с.24) МОН не здійснює облік закладів освіти за кордоном, в яких навчання проводиться українською мовою або вивчається українська мова. Створення та діяльність таких закладів – ініціатива громадських організацій.	Міністерство освіти і науки України не погоджується з формулюванням, що заклади освіти за кордоном, у яких навчання проводиться українською мовою або вивчається українська мова, створюються і функціонують за ініціативи громадських організацій. Пропонуємо текст викласти в такій редакції: «Державна політика МОН спрямована на забезпечення доступу до освіти дітей, які перебувають за кордоном. Оскільки організація освітнього процесу за кордоном здійснюється відповідно до законодавства певної країни. МОН надає консультаційну допомогу, методичну, інформаційну підтримку закладам, які знаходяться за кордоном. Крім того, проєктом постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку визнання на рівнях повної загальної середньої освіти результатів навчання, здобутих шляхом формальної та / або неформальної освіти у суб'єктів освітньої діяльності, що розташовані за	Не враховано	Факти, наведені у проєкті Звіту підтверджуються наступною інформацією: - МОН листом від 03.03.2025 № 1/3893-25 повідомило, що створення закладів освіти за кордоном регулюється виключно національним законодавством певної країни. Ураховуючи зазначене, МОН не здійснює облік закладів освіти, що функціонують за кордоном, у яких навчання здійснюється українською мовою або вивчається українська мова; - Освітнього омбудсмена, на офіційному вебсайті якого

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
		кордоном», що пройшов погодження із ЦОВВ і очікує ухвалення Кабінетом Міністрів України, передбачається облік таких суб'єктів освітньої діяльності за кордоном з використанням засобів ПАК «АІКОМ».		зазначено, що "створені за кордоном українські школи, зокрема, суботні та недільні, – це переважно ініціативи небайдужих фондаций, культурних чи громадських організацій громад українців за кордоном ".
13	с. 23	Нелогічний порядок абзаців у тексті (спочатку йдеться про розроблення проєкту Порядку визнання результатів навчання, а в наступному абзаці про створення наказом МОН № 1698 робочої групи з питань підтримки та розвитку українського шкільництва, зусиллями якої, зокрема, й було розроблено зазначений вище Порядок).	Не враховано	Текст у проєкті Звіту викладено логічно: спочатку зазначається інформація про результат діяльності МОН – розроблення проєкту Порядку та подання його КМУ. Після цього зазначається інформація про проєкт іншого Порядку, розроблення якого робочою групою ще не завершено .
14	(абзац 8 на с. 23) ухвалено рішення про створення міжнародних навчальних програм із Варшавською українською школою	З метою сприяння функціонуванню за кордоном закладів загальної середньої освіти, у яких навчання здійснюється українською мовою або вивчається українська мова, розроблено Типову освітню програму для міжнародних відділів закладів загальної середньої освіти Республіки Польща й затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 03 червня 2025 року № 795.	Враховано	Зауваження має пояснювальний характер і не заперечує фактів, викладених у проєкті Звіту. Інформацію МОН щодо затвердження Типової освітньої програми включено до розділу 1.2 "Відповіді

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
		Зазначена програма надіслана листом МОН від 04.06.2025 № 1/11738-25 Міністерству закордонних справ України для надсилання Міністерству національної освіти Польщі з метою подальшого використання в освітньому процесі.		об'єктів контролю" проєкту Звіту
15	(до абзацу 7 на с. 24) «...регуляторні обмеження, починаючи з 2025/2026 навчального року, загрожують обмежити можливості дистанційної освіти в Україні для дітей, які перебувають за кордоном» (до абзацу на с. 27) Наказом № 1112 обмежено можливість навчання за дистанційною формою (очно) українським дітям, які перебувають за кордоном і не навчаються в школах країн перебування, з дати початку 2025/2026 н. р.	МОН підготовлений проєкт змін до наказу МОН №1112, спрямованих на забезпечення безперервності здобуття повної загальної середньої освіти за дистанційною формою. Проєктом змін, зокрема, передбачено, що учні, які перебувають за кордоном і не здобувають освіти в очній (денній) формі в закладах освіти країни перебування, мають можливість опановувати усі навчальні предмети (інтегровані курси), обов'язкові для вивчення, а також вибіркові (за вибором учнів) освітні компоненти, передбачені освітньою програмою закладу освіти, в якому вони навчаються за дистанційною формою. Це забезпечує повноцінне виконання вимог державних стандартів освіти. Проєкт перебував на громадському обговоренні до 30 травня 2025 року. Звіт про громадське обговорення проєкту оприлюднений на сайті МОН за покликанням: https://surli.cc/yvghhk. Станом на зараз проєкт наказу проходить погодження із заінтересованими центральними органами виконавчої влади.	Враховано	Зауваження має пояснювальний характер і не заперечує фактів, викладених у проєкті Звіту. Інформація про діяльність МОН у частині внесення змін до наказу № 1112 викладена у розділі проєкту Звіту 1.2 "Відповіді об'єктів контролю"
16	(до абзацу 3 на с. 26) Наказ № 1014 не зареєстрований у Міністерстві	Згідно із Законом України «Про повну загальну середню освіту» Типова освітня програма - це документ, що містить комплекс освітніх компонентів, які забезпечують	Не враховано	Затвердження Типової освітньої програми № 1014 викликано саме

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадові особи об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
	юстиції України, а строк дії цього наказу не обмежується строком особливого періоду	досягнення учнями й ученицями результатів навчання, визначених державним стандартом (стандартом спеціалізованої освіти) для відповідного рівня повної загальної середньої освіти. Основна функція типової програми полягає в її методично-рекомендаційному характері, що охоплює опис цілей навчання, визначення компетентностей, очікуваних результатів навчання, обсягу навчального навантаження, а також структурування освітніх галузей та/або предметів із зазначенням логічної послідовності їх вивчення. Типова освітня програма <u>розробляється виключно на основі</u> та у відповідності до відповідних Державних стандартів повної загальної середньої освіти, які затверджуються постановами Кабінету Міністрів України. Ці Державні стандарти, як акти вищої юридичної сили у системі підзаконних актів, встановлюють загальнообов'язкові державні вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів та є об'єктом обов'язкової державної реєстрації, якщо вони відповідають критеріям Положення № 731. Отже, типова освітня програма є, по суті, методичним інструментом та деталізацією цих уже легітимних та зареєстрованих стандартів, а не самостійним регуляторним актом, який створює нові правові норми, що безпосередньо впливають на права та обов'язки широкого кола суб'єктів права.		обставинами воєнного стану, а у преамбулі наказу № 1014 зазначено, що він виданий з метою забезпечення здобуття освіти учнями, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації. Статтею 57¹ Закону № 2145 визначено, що центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки... видає накази з питань створення безпечного освітнього середовища, організації здобуття освіти, освітнього процесу та з інших питань у сфері освіти і науки, не врегульованих законом в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду); строк дії таких наказів не може перевищувати строк особливого періоду; такі накази не є регуляторними актами та підлягають

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
		Типова освітня програма набуває юридичної сили через її відповідність чинним Державним стандартам освіти та належне затвердження уповноваженим центральним органом виконавчої влади, що унеможливорює необхідність її додаткової державної реєстрації в Міністерстві юстиції України як окремого нормативно-правового акта. Водночас наголошуємо, що ця Типова освітня програма є актуальною не лише в умовах воєнного стану, але і зберігатиме актуальність після його завершення, позаяк завдяки ній забезпечується освітній та культурний зв'язок громадян України, які вимушено виїхали за межу держави, із національною освітньою системою, крім того, на сьогодні вона слугує і орієнтиром для тих суб'єктів освітньої діяльності за кордоном (зокрема суботніх та недільних шкіл), які мають понад столітню історію, для формування своїх освітніх програм та річних навчальних планів. Акцентуємо увагу на тому, що після ухвалення Порядку визнання на рівнях повної загальної середньої освіти результатів навчання, здобутих шляхом формальної та / або неформальної освіти у суб'єктів освітньої діяльності, що розташовані за кордоном, прогнозуємо масштабування закордонних суб'єктів освітньої діяльності, які керуються цією Типовою освітньою програмою.		державній реєстрації лише у разі, якщо стосуються прав, свобод, законних інтересів та обов'язків громадян і юридичних осіб. Оскільки наказ № 1014 стосуються права на освіту українських дітей шкільного віку, які тимчасово перебувають за кордоном, він підлягає реєстрації в Мінюсті. Крім того, у самому тексті зауваження відсутність необхідності державної реєстрації Типової освітньої програми № 1014 обґрунтовується саме її відповідністю державним стандартам освіти, що спростовується матеріалами проєкту Звіту та у пунктах 3 і 6 цієї Довідки.
17	(до абзацу 2 на с. 27) МОН не має даних про кількість створених у 2023 /	МОН розроблена електронна платформа, що допоможе спростити доступ батьків до інформації про заклади освіти, в яких уже функціонують дистанційні класи з	Не враховано	Зауваження має пояснювальний характер і не

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
	2024 н. р. дистанційних класів для вивчення предметів українознавчого компонента та інформації про наповнюваність класів.	українознавчим компонентом. На вказаній платформі учасники освітнього процесу мають змогу подати електронну заявку для зарахування на навчання в дистанційний клас з українознавчим компонентом у конкретний заклад загальної середньої освіти за їхнім вибором. Ознайомитись із матеріалами можна за покликанням https://ukrainian.studies.mon.gov.ua Також МОН розроблений проєкт наказу Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти» (наказ МОН від 16.04.2018 № 367). Проєктом передбачається зарахування (переведення) учнів до державних та комунальних закладів освіти, у яких освітній процес організовується за дистанційною формою здобуття освіти в дистанційних класах за Типовою освітньою програмою для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України, затвердженою МОН, має здійснюватися з використанням засобів АІКОМ.		заперечує фактів, викладених у проєкті Звіту. Під час аудиту не надавалася і цими Зауваженнями не надана інформація про кількість створених у 2023 / 2024 н. р. дистанційних класів для вивчення предметів українознавчого компонента та інформація про наповнюваність класів.
18	(до абзацу 2 на с.36) За підсумками обговорення МОН запропоновано додатково обґрунтувати свою	МОН підготовлений проєкт змін до наказу МОН №1112, спрямованих на забезпечення безперервності здобуття повної загальної середньої освіти за дистанційною формою.	Враховано	Зауваження має пояснювальний характер і не заперечує фактів, викладених у проєкті Звіту.

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
	позицію щодо тлумачення норм наказу № 1112.	Проєктом змін, зокрема, передбачено, що учні, які перебувають за кордоном і не здобувають освіти в очній (денній) формі в закладах освіти країни перебування, мають можливість опановувати усі навчальні предмети (інтегровані курси), обов'язкові для вивчення, а також вибіркові (за вибором учнів) освітні компоненти, передбачені освітньою програмою закладу освіти, в якому вони навчаються за дистанційною формою. Це забезпечує повноцінне виконання вимог державних стандартів освіти. Станом на зараз проєкт наказу проходить погодження із заінтересованими центральними органами виконавчої влади. Проєкт перебував на громадському обговоренні до 30 травня 2025 року. Звіт про громадське обговорення проєкту оприлюднений на сайті МОН за покликанням: https://surli.cc/yvghhk		Інформація про діяльність МОН у частині внесення змін до наказу № 1112 викладена у розділі проєкту Звіту 1.2 "Відповіді об'єктів контролю"
19	(до абзацу 8 на с. 34) На сьогодні освіта для українських дітей за кордоном в основному забезпечується завдяки ініціативам громадських організацій без достатньої підтримки та регулювання Міністерством.	Вважаємо зазначене твердження не фактом, а оціночним судженням та пропонуємо його вилучити зі звіту. МОН ухвалена низка документів, що регулюють здобуття освіти за кордоном: Типову освітню програму для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України (наказ МОН від 18.08.2023 № 1014), Методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в	Враховано	МОН зауважило, що таке твердження є оціночним судженням. Розділ "Висновки" вилучено з проєкту Звіту після його доопрацювання за структурою з урахуванням вимог міжнародних стандартів.

№ з/п	Положення проєкту звіту, до якого є зауваження у посадовій особі об'єкта контролю	Зауваження посадової особи об'єкта контролю	Рішення, прийняте за результатами розгляду зауваження ¹	Обґрунтування прийнятого рішення
		умовах воєнного стану в Україні (наказ МОН від 15.05.2023 № 563). МОН проводить інформаційну та роз'яснювальну роботу, створив платформу із для зарахування до дистанційних класів із українознавчим компонентом: https://ukrainian.studies.mon.gov.ua/list/.		

Голова Рахункової палати

Ольга ПІЩАНСЬКА